

مجموعه نمایشگاه

سیف

دفتر نهم

• به حیرت ساریده
• بانگالی
• سحر ماند

دفتر ۹

حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی. ایران. تهران.
تقاطع خیابان حافظ و سمیه. صندوق پستی ۱۴۷۷/۱۵۸۱۵- ۱۵۸۶۵۷- تلفن
۲۵. ریال

مجموعه نمایشنامه

سوزده

دیان

ارسی

۱۴

۱

۶۲

نیم

اسکن شد

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دفتر نام

سوره

مجموعه نمایشنامه

دفتر نهم

روی جلد: مجید قادری

چاپ اول: ۱۳۶۶

تیراژ: ۶۰۰۰ نسخه

انتشارات حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی

چاپ و صحافی: چاپخانه رامین

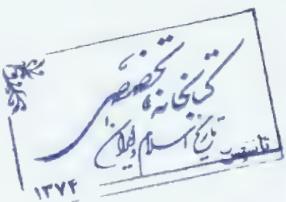
اجراء تلویزیونی این متن نیاز به اجازه از ناشر را دارد.

سُورَة

مجموعه نمایشنامه

دفتر نهم

کتابخانه فرقہ اسلام پلازا
وابستہ به جامعہ دریسین حوزہ علیه قم

سلسل	(۴۰۷
تفصیل	-	۲۰۹
ردیف	-	۶
شماره	-	۱۳۶۶

حوزه نشری
تهران، ۱۳۶۶

فهرست:

۵	بایگانی / محمد کاسبی
۸۵	به خورشید سپارید... / حسین زاهدی نامقی
۱۳۵	محرمانه / نصرالله قادری

بایگانی

نوشته: محمد کاسبی

آدمها:

ظریفی

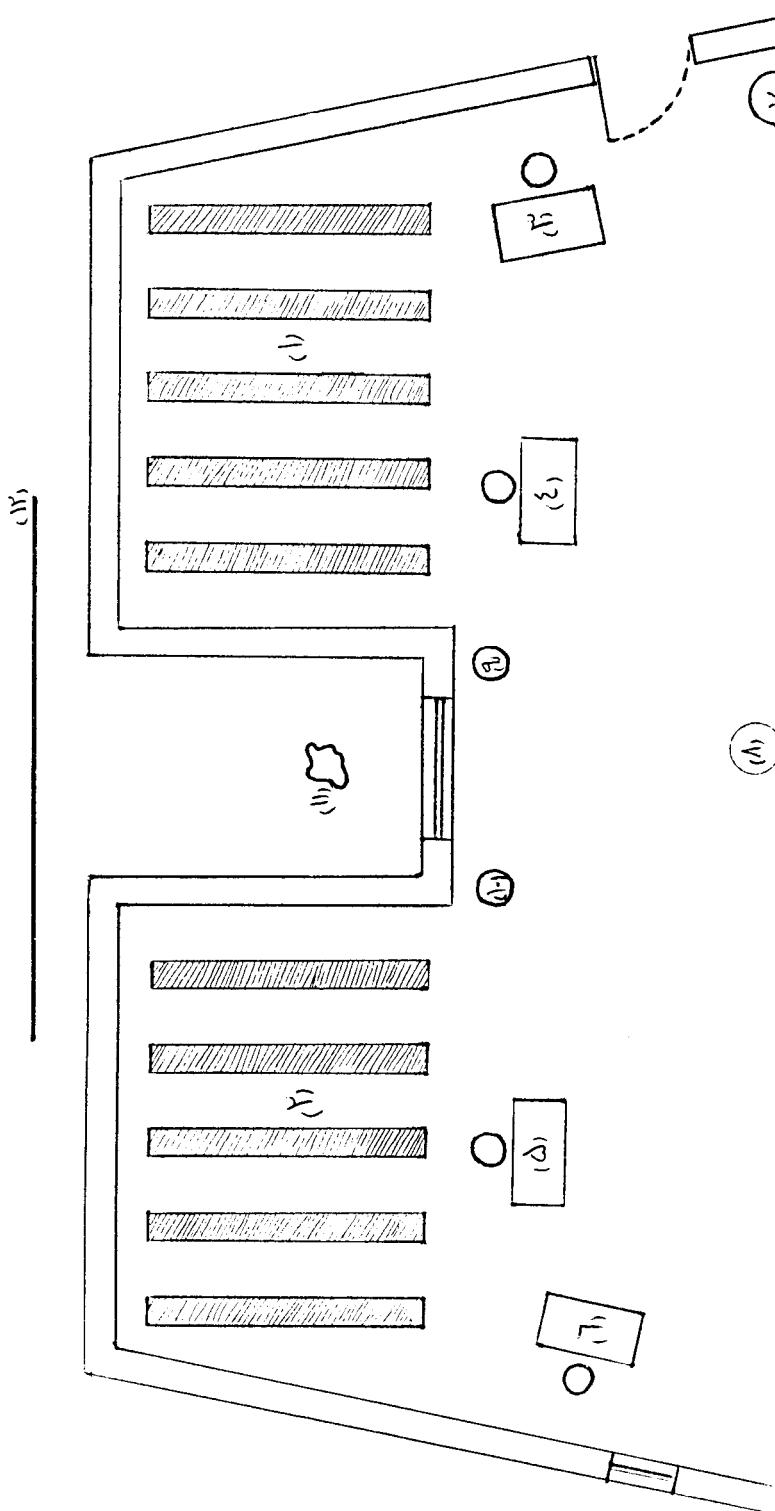
عبدی

آقا بابا

قاسمی

رابطی

و...

- ۱ و ۲ — قفسه های بایگانی
 ۳ — میز و صندلی مسول
 ۴ و ۵ و ۶ — میز و صندلی بایگانها
 ۷ — رخت آویز
 ۸ — نجاری
 ۹ و ۱۰ — صندلی های اضافی
 ۱۱ — نمای ساخته انهای آن مسوی خیابان

صحنه

اطاقی زیر شیروانی که محل بایگانی یک اداره است. رنگ و روی درها و دیوار حکایت از کهنگی دارد. روبرو در میانه دیوار، یک جلو آمده گی تا حدود نیمة صحنه وجود دارد که توسط پنجره‌ای چوبی و دولته اطاق را به چشم انداز بیرون مرتبط می‌سازد. در دو پس رفگی کنار پنجره، قفسه‌های بایگانی مملو از پرونده‌های قطره و قدیمی به چشم می‌خورد. جلوی قفسه‌ها، در دو سوی پنجره دو میز کار و در ورودی اطاق، در سمت راست و نزدیک به جلوی صحنه قرار گرفته است. پائین در ورودی یک جالب‌السی چوبی قدیمی و در سمت بالای آن، میز چوبی ریاست با صندلی رنگ و رو رفته اش خودنمایی می‌کند که در کنار آن شاسی زنگ اخباری نصب شده است. بروی دیوار سمت چپ نزدیک به جلوی صحنه و تقریباً روبروی در ورودی یک دریچه کوچک که رابط اطاق بایگانی و دفتر کارگزینی است، وجود دارد. در زیر دریچه یک میز کار و در میانه جلوی صحنه یک بخاری استوانه‌ای قدیمی بچشم می‌خورد. بروی میزها وسائل مختلف اداری از قبیل: تلفن، کازیه، تعدادی پرونده و... خودنمایی می‌کند.

تک درختی که شاخه انتهائیش از پشت پنجره پیداست با چند برگ زرد نشان دهنده روزهای پائیز است و دورنمای انتها صحنه نمودار ساختمان‌های آنسوی خیابان می‌باشد.

پرده اول

صحنه روشن می شود. کسی در اطاق نیست. صدای تردد ضعیف ماشینها از خیابان شنیده می شود. پس از لحظاتی و متعاقب صدای چرخیدن کلید در قفل عبدی و ظریفی وارد می شوند. عبدی مردیست حدوداً شصت ساله با موهای سپید، عینک پنسی شیشه سفید بر چشم و پالتویی قدیمی و تمیز به تن دارد. سرو گردن خود را با شال گردن و کلاه شاپوی طوسی رنگ پوشانده و آرام و متین بنظر می آید. ظریفی حدوداً پنجاه ساله است با موهای جو گدمی و کت و شلوار تمیز و اطراف کشیده بر تن.

ظریفی:

/در را بسته و دستها را از شدت سرما به هم می مالد. /اوه،
اوه، چه سرده! صدر حمت به بیرون. اطاق
نیست که، سرداخونه است! /بسی بخاری
میرود/آه... بازم خاموش! من یکی که دیگه
زبونم مو درآورد... چقدر بگم! با لحن خوش

میگی، دستور میدی... اصلاً انگار نه انگار!
بالاخره من یکی سینه پهلو میکنم. /عبدی پشت میز
سمت راست رفته مشغول جابجائی وسائل است. ظریفی
جیهایش را بدنیال چیزی میکاود و.../عبدی جان،
کبریت داری؟

سیگاری نیستم.

سرما حواس برای آدم نمیذاره... /بسوی میز سمت
چپ میرود. / قاسمی داره. / کشوه را بدنیال کبریت
میکاود. از داخل کشوئی یک قوطی کبریت یافته و به سمت
بخاری میرود. شیر نفت را باز کرده کبریتی چند، آتش
می زند و با اکراه بخاری را روشن می کند. سپس یقه کش را
بالا کشیده و بسوی میزش که در جلوی قفسه ها و در سمت
راست پنجه قرار گرفته، بازمی گردد. کاغذی از داخل کازیه
چوبی مخصوص نامه ها برداشته با بی میلی نگاهی سطحی به
آن می اندازد. بعد آنرا در جای اولش قرارداده و به سمت
پنجه می رود. دستها درجیب و به خیابان چشم می دوزد؛ در
حالیکه مرتب پاها را حرکت می دهد و آرام ندارد. /

بی حوصله ای؟

سرده آقای عبدی، سرده! باور کن چهارستون
بدنم داره میلرزه.

/با خنده/ ^{خُب} بیشتر پوش جانم.

قلبم می گیره. /عبدی از داخل یکی از کشوهای میزش دو
آستین پارچه ای طوسی که از مع تا آرنج را می پوشاند، بیرون

- کشیده و به دست می‌کند. / عبدي:
- بهتره کار کنى. آدم سرش که مشغول باشه، سرما رو کمتر حس ميکنه.
- سرما نميذاره تمركز داشته باشم. تا جام گرم نباشه مغزم کار نمى‌کنه. ظريفى:
- هنوز پائيزه؛ چند روز ديگه که زمستون از راه برسه، ميخواي چيکار کنى؟! / نگاهي به بیرون می‌اندازد. / حالا خوبه امروز هوا آفتابيه. يه ساعت ديگه که آفتاب حسابي بالا بيااد، شير و وني گرم ميشه و هواي اينجا جون ميگيره.
- تاب کي باید تو این اطاق زيرشیر و وني کار کnim؟ زمستونش يخچاله، تا بستونش گرمخانه!
- /معترض/ پس ساختمون جدید چي ميشه؟
- انيطور که ميگن داره تموم ميشه. البته بمن که ديگه فرصت نميده...
- اي آقا! عوضش بازنشسته که شدی راحت ميشي.
- خيال می‌کنى... حالا يه صحبتهاي با مدير عامل کردم، شايد نشه... تا خدا چي بخواد.
- /در باز شده آقا بابا پيشخدمت اداره که حدوداً پنجاه ساله می‌نماید و اورکتی به تن دارد با يك سيني چاي وارد ميشود./
- سلام آقاي عبدي... /سيني را جلوی عبدي مي‌گيرد./
- سلام عليكم آق بابا... چطوری؟ خوبی؟ /يک عبدي:
- آقا بابا:

- استکان چای با قند برمیدارد. / آقا بابا:
- / شانه بالا می اندازد. / ای... شکر. عبدی:
- خدا حفظت کنه... دستت درد نکنه. آقا بابا:
- خیلی ممنون / به سمت ظریفی که کنار بخاری ایستاده می رود. / سلام آقا ظریفی... / سینی را جلوی او می گیرد. /
- ای تو же به او/سلام. / یک استکان چای با قند برداشته و بلا فاصله شروع به نوشیدن می کند.
- / یا نگاهی به اطراف/بقیه هنوز نیومدن؟ آقا بابا:
- بقیه!؟ آقا بابا:
- یه روز نشد دور اول چائی رو که میارم، فاسمى پشت میزش باشه.
- حالا چرا چهارتا چائی آوردم؟ حسینی که... عبدی:
- / تازه متوجه شده. / اصلاً حواس ندارم. میدونید آقا عبدی، هنوز به نبودش عادت نکردم.
- عادت میکنم. / استکانش را گذاشته، یک چای دیگر بر می دارد و شروع به نوشیدن می کند. آقا بابا به سمت میز عبدی میرود. /
- نگفت چند وقته میره؟ آقا بابا:
- فعلاً سه ماهه عازم شده. چیه، دلت و اسش تنگ شده؟ عبدی:
- جاش خیلی خالیه... همه جبهه ایها جашون خالیه.
- آقا بابا:

عبدی:

شیه!

آقا بابا:

ای آقا، چشم بهم بنزی، سه ماه که هیچ، عمر
تموم شده! حتی اگر هزار سال باشه. / در بین
صحبت، ظریفی سومین استکان چای را برداشته و مشغول
خوردن میشود. / مثل اینکه امروز تشنه تونه آقا
ظریفی... آب بیارم خدمتتون؟

ظریفی:

آقا بابا:

نه تشنه نیست، سردهه... چائی میخورم تا گرم
بشم. توهم مواطن حرف زدنت باش.
چرا ناراحت شدین! من که حرف بدی نزدم.
من از سرما دارم دیونه میشم، تو میخواهی آب
برام بیاری؟ تو منو به این روز انداختی.

آقا بابا:

ظریفی:

آقا بابا:

بعله، چندبار گفتم صبح زود که میانی اداره این
بخاری بی صاحبو روشن کن، هان؟ چند بار؟؟
آخه...

ظریفی:

آقا ظریفی...
آخه چی؟ بگو بیینم، تو این سرما آدم می تونه
کار کنه؟

آقا بابا:

ظریفی:

تو اصلاً گوشت بدھکار این حرفا نیست. یکیش
دره، یکیش دروازه! من بد بخت هم باید مرتب
وول بخورم، تا یخ نزنم.

آقا بابا:

آقای ظریفی چرا تند میری... چند بار بگم،

کلید این اطاق دست آقا عبديه. چون اينجا پُر
پرونده س حاضر نیستن کلید اينجارو دست من
بَدن، ميگَى نه؟ از خودشون بِرسين... اينها،
حتى و حاضر... تازه شم اگر کلید و بمن بدن
بازم من اينكارو نمی‌کنم. ميگيد چرا... واسه
اينکه اگه يه وقت خدای نخواسته بخاري گر
بَگيره و پرونده ها بسوره تکليف چيه؟ هان؟
اونوقت نه شما گردن مسَكيرين نه کس ديگه،
همه کاسه کوزه ها سرمن بخت برگشته ميشکنه!
حالا شما هي به پروپاي من بپيچيد. نه... نه آقا،
من يكى اينكارو نمی‌کنم. هرچى از من
مي خواين بخواين، اما از اين يه کار معدورم.
معذرت ميخواما، درسته آقا عبدي؟

درست ميگيد آق بابا؛ ظريفى داره با شما شوخى
ميکنه.

خلاصه، ما رو بخشين. / استکانها را برداشته، از در
خارج مى شود/

مي بینيد آقا، مى بینيد چه جورى جواب سر بالا
ميدن؟!

خُب راست ميگه جانم! اين اطاق پراز
پرونده ست، خودت که واردی؛ عادي، محramane،
سرى، خلاصه همه جورش پيدا ميشه. سوابق
اداره همش اينجا جمع شده؛ اگه کسی تو اطاق

عبدي:

آقا بابا:

ظريفى:

عبدي:

نباشه ممکنه اتفاقی بیفته و...

ای آقا، شمام که...

ظریفی:

عبدی:

آفاجون، دعوا که نداریم. چند بارگفتم، حالا هم

میگم؛ اگه شما مسئولیتشو قبول میکنین،

بسم... / کاغذ و قلمی جلوی عبدی

میگذارد. / بفرما... این کاغذ، اینم قلم، بنویس.

/ ظریفی نگاهی به کاغذ، قلم و عبدی کرده، سپس به سمت

میزش میرود. / دیدی؟ پس تroxدا دیگه بس کنید.

/ ظریفی بعد از مکشی، سیگاری از جیب کوچک روی کشش

درآورده وقصد دارد آنرا بوسیله کبریتی که از کشوی میز

قاسمی برداشته روشن کند. چند کبریت میزد، هیچکدام

روشن نمی شود...

اینا چیه درست میکنن؟!

ظریفی:

/ میله آتش گیر را برداشته در نفت دان زده و سیگارش را روشن

میکند و پس از مکشی:/

جناب عبدی...

ظریفی:

جانم؟

عبدی:

بالاخره با این قاسمی چیکار میخوايد بکنید؟

متوجه منظورت نیستم.

منظورم روشنه؛ وضع اداره اومدن ایشون اصلاً

درست نیست.

چند بار بگم! گوش نمیکنه... چه میشه کرد،

او نم اینجوریه دیگه.

عبدی:

- ظریفی:** اینجوریه کدومه؟ باید قاطعیت داشت آقا.
می بخشداد... به عقیده من مقصوشماشین.
- عبدی:** من!! چرا؟!
- ظریفی:** چون اون داره از اخلاق خوش شما سوء استفاده
میکنه.
- عبدی:** چه سوء استفاده ای جانم؟ هرماه بابت همین
تأخیرا کلی از حقوقش کسر میشه؛ توابین میگی
سوء استفاده؟
- ظریفی:** منظورم اینه که وقتی می بینه در نبودنیش شما
کارهای عقب مونده شورفع و رجوع می کنید، سعی
نمی کنه خودشو درست کنه؛ اینو من بهش میگم
سوء استفاده از موقعیت.
- عبدی:** من از عمل قاسمی دفاع نمی کنم، تو درست
میگی، اون یه مقدار نامرتبه، ولی من از اینکه
گاهی کارهای عقب مونده شو انجام میدم
ناراحت نیستم، چون بالاخره یه جوری به همکار
خودم کمک کردم، جای دوری هم نمیره.
- ظریفی:** این از خوش قلبی شماست، ولی اینجا یه اداره
است و شما بعنوان رئیس این بخش باید
عکس العمل مناسب نشون بدین.
- عبدی:** من که درست متوجه منظور تو نمیشم... ببینم،
اگه توجای من بودی چیکار میکردی؟
- ظریفی:** چه میدونم، راستش... چطور بگم...

عبدی: مکث/مثلاً... با چند تا توبیخ نامه سربراش
میکردم.

ظریفی: فکر میکنی درست میشه؟
عبدی: اگه نشه یه فکر اساسی تری میکنم.
منم همونو میخوام.

ظریفی: کدومو؟
عبدی: همون فکر اساسی که گفتی؟
کدوم فکر اساسی؟!

ظریفی: تو گفتی اگه درست نشه یه فکر اساسی تری
میکنی؛ میخوام بدونم این فکر اساسی چیه؟
من چه میدونم آقای عبدی... همه حرف من اینه
که این آقای قاسمی نباید بخاطر با جناق بودنش
با مدیر عامل، هرجور که دلش خواست بیاد و
بره. اینجور کار کردن تور رو حیه بقیه اثر نامطلوب
میذاره.

عبدی: /برخاسته و بسوی ظریفی رفته و به او خیره می شود./
خیر جناب آقای ظریفی.

ظریفی: /با تعجب/ چی چی رو خیر؟!
عبدی: نه، بنظر من مطلب تو چیز دیگه ایه... به این
سادگیا که تو داری مطرح میکنی نیست. منو
بگو که اصلاً متوجه نشده بودم!

ولی ظریفی جان... /با دست روی شانه ظریفی
میزند. /بهت بگم، اون فکری که تو مغزته کاملاً

اشتباهه.

چه فکری؟! چی اشتباهه؟! چرا اینطوری حرف
میزني آقا عبدی؟!
برمیگردد/بگذریم...

ظریفی:

عبدی:

/به سرعت به جلوی عبدی می آید/نه، بگیر... من فکر
نمی کنم حرف بی ربطی زده باشم. اگه شما
استنباط دیگه ای از حرفهای من کردید، خب
بگید تا منم روشن بشم.

عبدی:

ظریفی:

/بسی پنجه رفته و چشم به بیرون می دوزد/همه تون
میدونید که همین روزا من بازنیسته میشم،
درسته؟

ظریفی:

عبدی:

اجازه بده... البته صحبتهایی با مدیر عامل کردم
و مدیر عامل قول داده تا اونجایی که قانون بهش
اجازه میده از صدور حکم جلوگیری کنه؛ ولی
در هر حال بالاخره یه روزی باید رفت... شاید
همین فردا باشه.

هنوز نفهمیدم شما...

ظریفی:

عبدی:

یه کم صبر داشته باش. بعد از رفتن من خواه
ناخواه یکی باید مسئولیت اینجا رو بعهده بگیره.
شما، قاسمی یا حسینی. قاسمی که وضعش

ظریفی:

مشخصه... پس می‌مونید شما و آقای حسینی،
که اونم با وضعیتی که پیش آمده... بهر حال،
انتخاب مسئول این بخش با خود مدیر عامله. با
این حساب دیگه دلیلی وجود نداره که...
شما دارید بد قضاوت می‌کنید آقای عبدالی.
دست شما درد نکنه! بعد از این همه سال کار
کردن در کنار هم، این مزد دستمون بود؟

عبدی:

بهت گفتم که ناراحت نمی‌شی، تو هم گفتی نه.
آخه چطور ناراحت نشم! شما دارید علناً منو...
اجازه بده... اجازه بده. ببین ظریفی، چندین و
چند ساله تو این اتاق با همیم، من باید خیلی
بی شعور باشم که تو این مدت از روحیات و خصلتهای
تو خبردار نشده باشم... تو هم همینطور. ماها
همدیگه رو خوب می‌شناسیم؛ بچه نیستیم که
بخوایم همدیگه رو گول بزنیم؛ پس بهتره رک و
راست باشیم.

ظریفی:

من رک و راستم، ولی شما دارید بن تهمت...
ببین ظریفی، پس حالا که اینطور شد بذار رک تر
با هات حرف بزنم... مدتیه رفتم تو بحرت که
دلت سخت دنبال این پُسته، حالا چرا و برای
چی...

عبدی:

احترامتونو حفظ کنید آقا... هر چی که دلتون
می‌خواهد دارین بمن نسبت میدین.

عبدی:

/بسوی میزش میرود/معدرت میخواما، هر طوری میل
 حضرت عالیه... در هر حال هر وقت شما مسئول
 این بخش شدی، بدھ صد تا توبیخ نامه، تو پرونده
 قاسمی جابدن. دیگه ام حوصله ندارم هر دفعه به
 یه نوعی قضیه رو مطرح کنی... دیگه تمومش
 کن آقا.

ظریفی:

/به سمت پنجره می رود. من غلط کردم حرف زدم!
 بلانسبت!

عبدی:

/در باز شده قاسمی وارد میشود. مردیست هم سن و سال
 ظریفی، چابک و خنده رو، با سرو وضعی آشته، یک بارانی
 کهنه و چروک برتن و کفشهایی که گل بر روی آن خشکیده به
 پاآسکی پارچه ای را که مملواز جنس است با خود
 می کشد. /

قاسمی:

سلام بر همگی...

عبدی:

سلام! نگاهی به ساک می اندازد. خسته نباشی.
 فعلًا که خسته ایم؛ اما در کنار شما خسته گیمون
 در میره...

قاسمی:

/بسوی میزش میرود و سرراه به ظریفی. سلام عرض
 کردیم.

ظریفی:

سلام قاسمی! توبه رخیابون بودم، معدرت
 میخوام.

قاسمی:

خواهش میکنم... اینقدر تو فکر نباش! بالاخره
 یا خودش میاد یا خبرش. مشغول گرم کردن خود

می شود. / داشتم می او مدم دیدم تعاونی خلوته، از
فرصت استفاده کردم و یه خورده خیرت و پرت
واسه بچه ها گرفتم. تعاونی ام فقط واسه بچه ها
خوبه، همه ش شده بیسکویت و پفک نمکی!
آرزوی یه جنس درست و حسابی به دلمون موند!
تازه اگه سالی ماهی چند تیکه هم بیارن، تا ما
خبردار بشیم بین نور چشمیها قرعه کشی شده و
رفته... / می خنده. / شما پفک نمیگیرید آقا
عبدی؟

دیگه از پفک خوردن من و عیال گذشته.
تازه اول چلچلی تونه... شما چطور آقا ظریفی؟
دفعه پیش گرفتم... فراون.
باشون خوش و خنده. / الحمداء...، ظریفی که داشته
باشه، انگار همه ملت دارن!
دلخور. / پیشکش.
بسوی ظریفی میرود و او را می بوسد. / شوخی کردم
ظریفی جان... / با دست به پشت او می زند. / دلخور
نباش. زنده گی رو نباید زیادی سخت گرفت...
بارانیش را از تن درآورده و به جالباسی می آویزد و بعد به جمع
وجور کردن وسایل روی میز می پردازد. / عبدی جان یه
زنگ بزن چائی مارو بیارن.

زنگ را فشار میدهد. بلا فاصله در باز شده آقابا، با سینه
چای وارد میشود. /

دیدمت اومدی... بزار از راه برسی، بعد دستور
بده زنگوبزنن! /سینی چای را جلوی قاسمی می‌گذارد./
فاسمی:
خنده رو/قربون دستت آق باباجان. تو واسه من
یکی تو این اداره، هم ننه ای، هم بابا.
آقابابا:
تو هم با اون زبونت ماررو از سوراخش بیرون
میکشی!
آقابابا:
قصد بیرون رفتن از اطاق را دارد./
ظریفی:
آقابابا...
بعله؟ امر بفرمائید.
ظریفی:
آقابابا:
یه چائی ام برای من بیار.
آقابابا:
سماور و تازه آب کردم؛ جوش که اومد به
چشم. /خارج میشود./
ظریفی روی درهم میکشد. عبدی و فاسمی او را زیر نظر
دارند. قاسمی بلند شده چائی خود را برای ظریفی می‌برد.
فاسمی:
بیا... من الان میل ندارم.
ظریفی:
نه، شما بخور؛ من منتظر میشم تا سماورش جوش
بیاد.
فاسمی:
با خنده/تا اون موقع خودت جوش نیاری!
ظریفی:
دلخور/امروز اصلاً حوصله شوندارم. ولمنون
کن...
فاسمی:
بابا بندۀ خدا مگه حرف بدی زد؟ گفت تمام
شده، یه کم صبر داشته باشی تازه دمشومیاره.
عبدی:

- شما اینارو پر رو کردین آقای عبدی اگر...
ای داد... دوباره شروع شد! منکه واقعاً موندم
چیکار باید بکنم! آقاجان مگه حضر تعالی سه تا
چائی میل نفرمودید؟
- ظریفی:
عبدی:
- /می خنند/ پس بگو موضوع از چه قراره! خب
باباجان، آق بابا ترسیده چهارمی رو که بخوری
کاری دست خودت بدی.
- قاسمی:
ظریفی:
- مزه نریز آقای قاسمی؛ هیچ حوصله شوخی رو
ندارم.
- قاسمی:
ظریفی:
- /معترض/ تو شوخی وجودی، همه رو قاطی میکنی.
خب نخور/ چای را برداشته و ضمن قدم زدن آن را
می خورد. /من هنوز نفهمیدم تو از چی ناراحت
شدی؟
- ظریفی:
قاسمی:
- /بلند می شود و دستها را ببروی میز ستون می کند. /من از
بی احترامی بدم میاد آقای قاسمی، همین!
ولی آق بابا بنده خدا که بی احترامی نکرد! آقا
عبدی، شما همچی چیزی دیدین؟
- عبدی:
ظریفی:
- ... /با تأسف سرتکان میدهد.
اگه یکی از شماها چائی خواسته بود، همین
باصطلاح بنده خدا فی الفور حاضر کرده بود؛ اما
وقتی من ...
- قاسمی:
ظریفی:
- بچه شدی ها! این حرفها چیه میزنسی مرد
حسابی!؟ نیگا کن... نیگا خونشو و اسه چه

چیزای بی ارزشی کشیف میکنه! عزیز من آدم
خوب نیست بی خودی اینقدر بدین باشه.

ظریفی:
عبدی:

حرف حق میزنم.. این اسمش بدینیه؟
ناراحت/آقاجانِ من، چرا نمی ذاری بکارمون
برسیم؟ عجب گیری کردیم ها!

ظریفی:
ظاهری:

خیلی ممنون! خیلی متشرکم آقای عبدی! پس
شما هم میفرمائین خفه شیم، آره؟ چشم، خفه
شدیم: آ... / دست جلوی دهان میگیرد.

قاسمی:
ظریفی:

این کارا چیه میکنی ظریفی؟ بده بخدا!
کسی با من حرف نزنه. حوصله هیچ کسی رو
ندارم. / با خود/هروقت ما حرفی زدیم، همه بما
توپیدن! همه میخوان مالال باشیم! این که نشد
زنگی!

/عبدی و قاسمی بهم نگاه میکنند. قاسمی شانه ای بالا
انداخته سیگاری بر لب میگذارد و قوطی کبریت را باز
میکند. متوجه خالی بودن آن می شود و با دلخوری.../

قاسمی:
ظریفی:

بفرمائین...
تو کبریت هارو تموم کردی؟
بخاری روروشن کردم.

قاسمی:
ظریفی:

قوطی کبریت را گوشه ای می اندازد/این که نشد کار!
ما هر روز یه قوطی...

قاسمی:
ظریفی:

چشم، عذر میخوام... فردایه جین به جبران

ظریفی:

غلطی که کردم جاش میگذارم.

/فاسmi با میله بخاری سیگار روشن میکند./

ای بابا... هروقت حرف حقی زدیم، قهر کردی!

فاسmi:

قهر؟! قهر چرا؟ شما، یه...

ظریفی:

مثل اینکه قرار بود دیگه حرف نزنید.

عبدی:

ظریفی جون ترو خدا، ترو جون هر کسی که

فاسmi:

دوست داری، اینقدر بهونه گیری نکن... تو آدمو

از حرف زدن پشیمون میکنی.

/ظریفی جواب نمی دهد و همه مشغول کار میشوند. لحظاتی

بعد تلفن زنگ میزند./

/گوشی را بر میدارد. سلام، بفرمائین... بعله...

عبدی:

بعله... چشم... همین ساعه میگم بیارن

خدمتتون. امری نیست؟... خدا حافظ. /گوشی را

میگذارد. آقای ظریفی، اون پرونده مربوط به

مظفری رو که دیروز بهت دادم، بدھ آق بابا ببره

دفتر مدیر عامل.

/زنگ اخبار را بصدای درمی آورد. ظریفی از میان پرونده ها پوشه

موردنظر را پیدا میکند. آقا بابا داخل می شود./

بفرمائین...

آقابابا:

/اشارة به پرونده/ این پرونده رو ببر خدمت آقای

عبدی:

مدیر عامل.

/در حال مرتب کردن خود/ خودم می برم.

ظریفی:

/آقا بابا بعد از نگاهی به عبدی و فاسmi شانه ای بالا انداخته

و پشت سرا او خارج می شود. قاسمی و عبدی بهم نگاه
می کنند.

قاسمی:
عبدی:

اصلًا معلوم نیست چه دردشه!
منم موندم که...

/دریچه باز شده و رابطی سرش را داخل می کند. رئیس
کارگرگینی اداره است. مردیست نسبتاً چاق، با صورتی سرخ و
سفید و سبیلی قیطانی./

رابطی:
عبدی:

سلام بر بایگانی چی های عزیز.
سلام.

قاسمی:
رابطی:

سلام و درود بر ریاست محترم اداره کارگرگینی.
باز که شروع کردی قاسمی! صد دفعه نگفتم
بمن نگین رئیس؟

قاسمی:
رابطی:
عبدی:

/می خندند. شوخی کردم... چطوری رابطی جان؟
فول فول! حسابی سرحالم.
الحمداء...، انشا... که همیشه همه دوستان خوب
و سرحال باشن. اگه امری هست ما در خدمتیم
رابطی جان...

رابطی:
قاسمی:

خواهش میکنم؛ مارو چه به این حرفا که...
آمدی نسازی ها! از توبه یک اشاره از ما به
سردویدن.

رابطی:

بابا ولمون کن قاسمی جان... فقط میخواستم
بگم همین الان تعاونی یه وانت ماهی آورده؛
دارن خالی میکنن. بچه ها میگن ازاون

بی تیغاست. مال جنوبه. جون میده و اسه سبزی
پلو... گفتم که شمارم خبر کنم تا از قافله عقب
نمونین؟ همین.

قربون تو برم که همیشه بفکر رفقات هستی،
تُپلی... ولی نه، من نمیخوام. آخر برجی وضع
مالی اصلاً تعریفی نداره.

فاسmi:

رابطی:

عبدی:

منم لازم ندارم. چند وقت پیش یه دفعه تیغ ماهی
تو گلوم گیر کرد، چه مصیبتها که نکشیدم! دیگه
توبه کارشدم که لب به ماهی بزنم.

گفتم که؛ اینا بی تیغه. مال جنوب خودمونه. اینو
دیگه همه دنیا میدونن؛ ماهی جنوب ما حرف
نداره.

رابطی:

عبدی:

نه رابطی جان! وسوسه مون نکن... من نمیخوام.

/رابطی سرک میکشد و تمام اطاق را بررسی می کند./

رابطی:

فاسmi:

رابطی:

عبدی:

ظریفی کو؟

رفته بیرون، برمیگرده.

جای حسینی خالی نباشه.

متشکریم.

پس قربون دستتون حالا که ماهی نمیخواین، اگه
ممکنه دفترچه های تعاونیتونو بدین من واسه
خودم بگیرم... /می خنده. /عیالواریم دیگه.

ای به چشم! /بلند شده بسوی جا لباسی میرود، تا دفترچه

فاسmi:

- را از جیب بارانیش بردارد. / عبدي:
- فاسمي جان، دفترچه منم تو جيб سمت راسته؛
قربونت زحمت اونم بکش.
- خواهش مى‌کنم. / دفترچه‌ها را برميدارد. / فاسمي:
- همين ما هي بيرون صدوده تومنه! بعضی تعاونيا
ميدن سی و پنج تومن؛ تعاوني مام مиде پنجاه و
پنج تومن. خلاصه من يكى هنوز نفهميدم قيمت
واقعیش چنده!
- من و تو رابطی جان، هنوز زوده اين چيزارو
بفهمیم!
- / دفترچه‌ها را به رابطی ميدهد. / بفرما! جاي مارم خالي
كن.
- این حرفا کدومه! همين امشب بچه‌هارو وردار
بيار دور هم باشيم. شمام همينطور آقا عبدي.
تشكر ميکنم.
- خوش باشی. / لپ‌های رابطی را میگیرد و
مى‌چلتند. / قربون تو برم تپل مپل من.
- جدی ميگم... دره‌حال بقول اون شعر معروف؛
تو خونه ما کارمندا، رونق اگر نويست، صفا
هست.
- خوش باشی! برو... برو. دير بجنبى تموم
شده‌ها.
- ديگه مزاهم نمي شم. جنگى مى دم بچه‌ها

- عبدی:** بگیرن و دفترچه هارو پس میارم.
 /رابطی دریچه را می بندد.
 يه بار انفاکتوس کرده ها؛ بازم دست برنمیداره!
 براش نگرانم.
- فاسmi:** /با خنده/ تازه میگه: «از فرط فقر دارم
 میترکم»! هردو می خنندند. /بی غل و غشه... ازش
 خوشم میاد. کاری از دستش بر بیاد، در حق آدم
 کوتاهی نمیکند.
- عبدی:** مرد با صفاتیه. /خنده خفیفی می کند. /یه عالمه خاطره
 ازش دارم. ای داد، پرسیدیم و نفهمیدیم جوونی
 کی و چه جوری گذشت... /مکث/ بهتره تا
 فرصت هست، مطلبی رو بہت بگم...
 در خدمتیم.
- فاسmi:** خواهش می کنم... بین قاسمی جون؛ بارها بہت
 گفتم، بازم میگم... البته میدونی، من قصد
 رئیس بازی و اینجور ادا اطوارهاروندارم؛ چون
 خوشم نمیاد. اگه چیزی میگم و حرفی میزنم فقط
 از سردلسوزی و دوستیه...
 شما يه دسته گلی آقا عبدی. اصل مطلب رو
 بفرمائید.
- عبدی:** تو ماشاا... آدم فعالی هستی و کاراتو خوب انجام
 میدی. از این جهت همه ازت راضیم. تا حالام
 اگه کاری رومیزت مونده، من سعی کردم رفع و

رجوع کنم. در کل هیچ وقت نقصی تو کارات
دیده نشده... فقط یه عیب بزرگ داری؛ اونم دیر
او مدناته. نمی تونی یه جوری این نقیصه رو
برطرف کنی؟

فاسمی: وا... حرف حساب جواب نداره. شما لطف
دارین. من نقصهای زیادی دارم و بیشتر از همه
شمار و زحمت میدم... ولی میدونید که چاره
دیگه ای ندارم، دارم؟

عبدی: میدونم. تو مجبوری... ولی اگه بتونی یه جوری
حلش کنی، برای خودت خوبه. همونطور که
میدونی؛ ممکنه همین روزا بازنیسته بشم. البته
شایید نشم... اون دیگه دست خودم نیست.
ولی دلم نمی خواد اگه قرار شد من از اینجا برم،
با او مدن کس دیگه ای به دردسر بیفتی. برای
همین اصرار دارم یه جوری خودتو اصلاح کنی.

فاسمی: /بلند می شود/ دلم میخواهد، اما نمی تونم. آدم تنبلی
نیستم. شبا دیر میخوابم و صبحها زود بلند
میشم. اما شیش سرعائله دارم. این چند رغاز
مواجب زنده گی مونمی چرخونه. البته اگه
ارزونی بود و یه عده حق و حقوق دیگر نتو
انبارашون تلمبار نمی کردن، شاید زندگی ما هم با
این حقوق می چرخید؛ اما حالا که وضع
اینجوریه! منم مجبورم صبحها یه چند ساعتی با

قارقارکم، مسافرکشی کنم تا یه جوری کسری مو
در بیارم. باور کنید آقا عبدی اگه این کسری تو
زندگیم نبود، روح رفتون نه نمی آوردم... ولی
چه کنم، دست و پام تو چرخ زندگی گیره!
بینیم، کسی حرفی زده؟ جان من راست بگو.
اون که نه... چرا قسم میدی؟ گفتم که... فقط
دیر او مدنات منونگران کرده، همین.

عبدی:

دلم میخواست مواجبی که بهم میدن کفاف
زندگیمو می داد! خیال نکنی بریزو بپاش دارم،
نه... خدا آدموجلوی زن و بچه شرمنده نکنه.

قاسمی:

آره والله!
تازه، از زیر بته که در نیومدیم... رفت و آمدی
هست، آدم برو بیائی داره... خلاصه سرتونو درد
نیارم؛ خودتون که واردین... هر چقدر هم قناعت
میکنم بازم دخلم با خرجم جور در نمی آد.

عبدی:

قبول... اما چرا صبحها میری مسافرکشی؟
بعد از ظهرهارو که ازت نگرفتن... گرفتن؟

عبدی:

نه... نگرفتن، ولی به جون شما بعد از ظهرها
اونقدر خسته م که دیگه نای کار کردن ندارم. باز
اگه یه کاری تويه شرکتی، جائی، پیدا میشد یه
چیزی... میشد عصرهارم اونجا کار کرد؛ ولی
مسافرکشی تو این خیابونای شلوغ اونم موقع عصر،
گاآونر میخواهد و مرد کهن! تازه خرید خونه و این

قاسمی:

عبدی:
قاسمی:

صف و اون صف جای خود داره!
صف رو که همه داریم. باید تحمل کرد...
نه آقا عبدی، همه ندارن! بعضی ها که کنم
نیستن، سال تا سال تو هیچ صفحی پیدا شون
نمیشه؛ واسه اینکه خوب درمیارن. آزادشو میخون
و خوبم میخورن. هیچم غمشون نیست... اما ما
چی! همش الکی میدوئیم.

عبدی:
قاسمی:
عبدی:

ایشا!... جنگ که با پیروزی رزمnde هامون توم
شد، همه این مسائل حل میشه.
قبول دارم، ولی همه چیز که نباید گذاشت واسه
بعد از جنگ...

عبدی:
قاسمی:
عبدی:

درسته. همه چیزو نمیشه گذاشت برای بعد
از جنگ. شاید این جنگ بیست سال طول
بکشه... ولی بالاخره...
اصلًاً چرایه عده به عناوین مختلف از هر فرصتی
برای چاپیدن خلق!... استفاده می‌کنن؟ چرا باید
روز به روز تیمچه‌ها و انبارا و حسابای
خصوصیشون تو بانکهای داخل و خارج پُروپرتز
بشه، ولی در مقابلش اکثریت مردم هی باید در
تلash بیشتر باشن... آخرشم هیچ؟! والله بخدا
اونی که جونشو گرفته تو دستش و رفته جلو توپ و
تانک دشمن، اگه بهش اجازه بدن یه شبه
حساب این زالوها رو میرسه. فقط باید اجازه

عبدی:

با خنده/ بازم رفتی تو سیاست و حرفهای شعاری
زدی!

قاسمی:

لبخند تلخی می‌زند./ راست می‌گید... دوباره شروع
کردم به شعار دادن؛ ولی چه کنم؟ می‌بینم و
می‌فهمم، دلم می‌سوزه. در هر حال می‌خواستم پنجم
من مجبور مسافرکشی کنم. راستی عبدی، هیچ
میدونی درآمدی که من صبحها با دو ساعت
مسافرکشی دارم مطابق با حقوقیه که بعد از
بیست و چند سال کار کردن دارن روزانه بهم
میدن؟

عبدی:

بین قاسمی جان، من می‌گم ما که به این خوبی
مسئلۀ حلاجی می‌کنیم چرا تو کارمون دقیق
نمی‌شیم؟ بقول معروف از هر دست که بدی از
همون دست پس می‌گیری. همه درد ما فقط
مال اندازها و گردن کلفتا و تیمچه دارا نیستن؛
یه مقدارم خودمون بفکر همیگه و رعایت حق و
حقوق نیستیم. چه میدونم، مثلًا... من تو باغ
خودمم، اون بفکر پلوسیزی ماهیشه! تو دیر
میای...

قاسمی:

درسته؛ ولی اونا مجبورمون می‌کنن. اگه اونایه
مقدار از پُر کردن جیبашون دست بکشن و
کمتر...

/ظریفی داخل شده و پشت میز کارش قرار می‌گیرد. قاسی و عبدی نیز بکارشان مشغول می‌شوند. مردی با تکه کاغذی در دست وارد می‌شود. /

مرد: سلام علیکم.

عبدی: سلام علیکم... بفرمائین؟

مرد: /اشاره به تکه کاغذی که در دست دارد. این پرونده را میخواستم.

عبدی:

مرد: /با اشاره به ظریفی/ بدین اون آقا.

مرد: /به سمت ظریفی. /بفرمائین.

/ظریفی کاغذ را گرفته با شماره پرونده درون دفتر مطابقت کرده، سپس بسوی قفسه‌ها می‌رود. مرد بسوی یک صندلی که در کنار پنجره است رفته، و همینکه میخواهد بشیند.../ بلند شو آقا.

ظریفی:

مرد: /جا خورده/ چیزی شده قربان؟!

ظریفی: برید کارگزینی، پرونده را میفرستم اونجا.

مرد: /درحالیکه سعی در توجیه عمل خود دارد، بالبخند/ از بس دوئیدم خسته شدم! با اجازه... /به همه نیمه تعظیمی کرده، از در خارج می‌شود. ظریفی پرونده را پیدا کرده بسوی دریچه حرکت می‌کند. /

ظریفی:

به ارباب رجوع که رو بدم، یواش یواش سوارت میشه. /دریچه را بازمی‌کند. آقا رابطی! آقا رابطی، سلام... این پرونده‌ای که خواستین.

رابطی: /سرش را از دریچه خارج می‌کند. به... سلام آقا

ظریفی! چطوری عزیز، خوبی؟
 شما چطورید؟
 رابطی:
 خوب. خوب خوب... نبودی؟
 ظریفی:
 اطاق مدیر عامل بودم.
 رابطی:
 ماهی نمی خوای؟ به بچه ها گفتم؛ مالی جنوبه...
 بی تیغه. دیر بجنی تموم میشه ها.
 ظریفی:
 نه، بچه ها فقط ماهی سفید دوست دارن.
 شما بعله... میتونید! پس قربونت، اون دفتر چه
 رابطی:
 توبده برسونم به بچه ها تا واسه خودشون بگیرن.
 ظریفی:
 خونه است. جان رابطی جدی میگم.
 رابطی:
 ای عزیز، ما که هر وقت دفتر چه تورو خواستیم
 گفتی خونه است! / دستش را روی قلبش میگذارد. / جان
 من، جای دفتر چه تعاونی اینجاست. / پرونده را
 گرفته و میرود.
 ظریفی:
 /قصد کشیدن سیگار دارد. سیگارش تمام شده است. بسمت
 میز قاسمی میرود و پاکت سیگار قاسمی را بر میدارد. / اجازه
 هست؟
 فاسمی:
 قابل نداره. / ظریفی بسوی بخاری رفته، بهمان صورت قبلی
 سیگارش را روشن میکند.
 عبدی:
 /معترض/ آقاجان، اینقدر در این بخاری رو باز
 نکن. تمام اطاق شده پراز دود!
 ظریفی:
 بازم تا ما او مدیم یه کاری...
 عبدی:
 /ناراحت/ فرق نمیکنه... چه شما، چه دیگران.

هر روز، هر روز همین بساط رو داریم! روزی
بیست، سی تا سیگار میکشین، هر دفعه ام این
عمل تکرار میشه! این که نشد کار، عزیز من!
قربونتون برم، این رسمش نیست! خسته شدم
والله... پدر خودمونو درآوردیم! نیگا کنین...
این اطاوه یا تونل کندوان؟

ببخشین... معذرت میخوام. حرف که نباید
بزنیم... سیگارم که نباید بکشم... میترسم
فردا هم بفرمائین نفس کشیدنم موقوف! باشه،
نمیکشیم. /سیگارش را زیر پایه میکند./ میریم
میمیریم.

/برافروخته/ ولمون کن آقا. حوصله داره‌ها! ما چی
میگیم، شما چی میگید؟ تقصیر منه مثل آقای
حمیدی که سیگار کشیدنو تو حسابداری ممنوع
کرده، همین کارو اینجا نمی‌کنم... تا هم خودم
راحت بشم، هم خود شما.

/در باز شده و آقا بابا، با پوشه‌ای در دست وارد می‌شود.
نگاهی به جمع می‌اندازد. متوجه ناراحتی افراد می‌شود و بعد
از مکثی کوتاه پوشه را جلوی عبدی می‌گذارد./

هر چند روز دوست دارین بنویسین.

چی هست؟

یه روز حقوق واسه سیل زده‌ها. بیشترم خواستین
بدین، بنویسین.

ظریفی:

عبدی:

آقابابا:

عبدی:

آقابابا:

/عبدی اسمش را نوشه و امضاء می‌کند. آقابابا به طرف
ظریفی رفته و پوشه را جلوی او می‌گذارد. /

ظریفی:
/پوشه را پس می‌زنند. من سهموت‌و شرکتی که
بعداز ظهرها تو ش کار می‌کنم دادم. تازه،
بچه‌هایم بردن مدرسه شون بدن. فکر می‌کنم سهم
من یکی، بیشتر از این نشه.

آقابابا:
/پوشه را برداشت بست میز قاسی می‌رود. این ثوابه آقا
ظریفی؛ کوپن نیست که سهمیه بندی باشد!
یه اتفاقی تو مملکت افتاده یه عده...
/پوشه را جلوی قاسی می‌گذارد. /

ظریفی:
/حرفش را قطع می‌کند. اولاً، بتوجه مرد حسابی؟
نمی خوام بدم. دوماً، بنده خودم از هر چی سیل
زده و زلزله زده س وضعم بدتره! شدی و کیل
وصی اونا؟

آقابابا:
/پوشه را که قاسی امضاء کرده برمیدارد و ضمن خروج از
اطاق/ وکیل وصی اونا نیستم، دلم و اشلون
می‌سوزه.

تلن زنگ می‌زنند. عبدی گوشی را برمیدارد آقابابا خارج
می‌شود. /

عبدی:
سلام... بعله... چشم... الان خدمت میرسم.
/ گوشی را گذاشته، اول آستین‌ها را از دستها خارج کرده
روی میز می‌گذارد. بعد خود را مرتب کرده بست در می‌رود.
دریچه باز شده رابطی سرش را داخل می‌کند. / میرم دفتر

مدیر عامل / خارج میشود. / رابطی:
 ظرفی! بعله؟ رابطی:
 ظرفی: خاطرخواهی بابام؟ رابطی:
 چطور مگه؟! رابطی:
 رابطی: پرونده را نشان میدهد. / من پرونده احمد تقریبی رو
 خواستم، تو پرونده احمد تقدسی رو دادی؟
 حواست کجاست بتم!
 ببینم! / پرونده را گرفته و نگاه میکند. / ظرفی:
 بسوی دفترش رفته و از داخل آن مشغول پیدا کردن شماره
 پرونده مورد نظر میشود. در باز شده آقابابا در حالیکه مقواei
 دردست دارد و آنرا به سینه چسبانده وارد میشود.
 آقابابا: با خودش/ کجا بزنم اینو...؟
 رابطی: چیه آق بابا؟
 آقابابا: تکه مقوا را به سمت آنان می چرخاند و بلند و با طمأنیه
 می خواند/ استعمال دخانیات اکیداً ممنوع. حالا
 کجا به چسبونمش که تو دید باشه... آهان،
 او نجا از همه جا بهتره. روزی چند بار چشم همه
 بهش می افته. / یک صندلی زیر پا گذاشته و تکه مقوا را با
 چسبی که از روی میز قاسی بر می دارد، بالای دریچه
 می چسباند. / رابطی:
 شکر خدا تو اطاق ما کسی سیگاری نیست...
 بد دردیه! از این جهت راحتی راحتیم.

/ظریفی پرونده را یافته به سمت رابطی می‌رود. آقابaba هنوز
بالای صندلی است. /

فعلاً که زور بازاره! بفرمائین.

ظریفی:

/پرونده را میگیرد. / چطور؟!

رابطی:

هیچی. همینجوری گفتم. / بسوی میزش برミگردد.

ظریفی:

رابطی دریچه را بسته می‌رود. /

آقابaba:

آقا عبدی، اینواز آقای حمیدی عاریه گرفته.

میدونین... اینکار رو باید زودتر میکرد. کاشکی
دولتم کارخونه شو تعطیل میکرد تا همه راحت
شن... حالا دوتا چائی تازه دم واسه تون میارم تا
حال کنین. اینارم می‌برم تا دیگه هوس نکنین.
مشغول جمع آوری جاسیگاری‌های روی میز قاسمی و

ظریفی می‌شود. /

ظریفی:

/بر افروخته، بسوی بخاری می‌آید. کنار آن می‌ایستد. به
بخاری خیره می‌شود. ناگهان لگد محکمی به بخاری می‌زند؛
بطوری که قاسمی از جا می‌پردازد. میخواهد چیزی بگوید، خود
را کنترل می‌کند. ظریفی دوباره به سمت پنجه می‌رود و چشم
به بیرون می‌دوزد. سپس برگشته و با حالتی عصبی / من
دیگه خسته شدم... خدایا جونمو بگیر و راحتم
کن. چقدر بی احترامی! چقدر حقارت! چقدر
ظلم و ستم! دیگه جون به اینجام رسیده... یواش
یواش دارن نفس کشیدنم ممنوع میکن.

/کلافه قدم میزند. ایستاده و خیره به قاسمی می‌نگرد. ناگهان

ظریفی:

از کوره در رفته و قدمی بسوی قاسمی بر می دارد.
 چرا هیچی نمیگی؟ مگه نمی بینی چه جوری
 دارن استثمارت می کنن؟ تو که همیشه طرفدار
 آزادی بودی و کلی شعار میدادی! حالا چی شده،
 زبون به دهن گرفتی؟ هان؟!

قاسمی:

/خونسرد و متبسم./ این کارا چیه میکنی ظریفی!
 خوب نیست... خوشت میاد سر هر چیز بیخودی،
 خون خودتو کشیف کنی؟ سیگار نکشیدن، چه
 ربطی به استثمار و این حرف اداره؟
 اگه دروغ میگم، بگو دروغ میگی.
 یواش تر! خوب نیست... صدات میره بیرون.
 یکی باید جواب منو بده. بمن بگه آخه این چه
 بلائیه دارن سرما در میارن!

ظریفی:

قاسمی:

ظریفی:

/کمی ناراحت/ چرا جو سازی میکنی ظریفی؟ بخدا
 اگر یکی بفهمه سرچه چیزائی قشرق راه
 میندازی، بہت می خنده.

قاسمی:

ظریفی:

قاسمی:

/در باز شده و آقابابا با دو استکان چای وارد می شود. ضمن
 اینکه خنده ای بر لب دارد، روی میز ظریفی و قاسمی چای
 می گذارد./

ظریفی:

قاسمی:

به به، چه هوائی، خدا خیرت بدہ آقا عبدی.
 /خارج می شود./

آقابابا:

ظریفی:

/برافروخته/ این یکی بیشتر از همه منو
می سوزونه... معلوم نیست پیشخدمته یا سوهان
روح من، یا کارشناس مضرات دخانیات!
تو خودت سوهان روحتی؛ به دیگرون چیکار
داری.

قاسمی:

تمیگی هر بلائی که بسرمون میارن، هیچی
نگیم و خفه شیم؟!
من فقط میگم مسائلی رو که تودست روشنون
گذاشتی، بچه گونه س. همین! آقای ظریفی،
بزرگوار... سنی از من و شما گذشته؛ والله این
حرکت خوب نیست.

ظریفی:

/سری به تأسف تکان میدهد. خوابی آقا! خواب!
يعنی فقط تو خواب نیستی ها، همه مردم خوابن.

قاسمی:

نه من خوابم، نه مردم. شما خودتون روزدین به
اون راه... /ظریفی پوزخندی می زند./ چیه
می خنده؟

قاسمی:

اگه خواب نبودین که وضع اینجوری نمیشد.

/اشاره به اعلامیه/

ظریفی:

عجب گیری کردیما! آقای ظریفی، قربون اون
شکلت برم، اگه سیکار کشیدن تو این اطاق
ممنوع شده، چه ربطی به خواب بودن من و مردم
داره؟ تا کی میخوای ازیه موضع پیش پا افتاده،
یه برداشت من درآوردی بکنی؟!

ظریفی:

این برداشتها، من درآورده نیست. من بازورگوئی مخالفم. من میگم این رسمش نیست.

قاسمی:

/برافروخته/ آخه کدوم زورگوئی؟ عجب حکایتیه ها!

/جلومی آید/ ببینم تو که اینقدر سنگ آزادی روبه سینه میزنی، اصلاً میدونی خودت از همه مستبدتری؟ آقای آزادی خواه!! هوای این اطاق مال همه س، همه هم حق نفس کشیدن دارن... خودمونیم؛ این من و توهستیم که دارین این هوا رو مسموم میکنیم. حalam که یکی داره از حق خودش دفاع میکنه، اون شده مستبد و تو شدی آزادیخواه؟ واقعاً که!

ظریفی:

/با چهره ای کاملاً برافروخته و عصبی / اصلاً تو چی میگی؟ / فریاد می زند/ چی از جون من میخوای؟ هان؟ چی؟

قاسمی:

/که از حالت ظرفی کمی ترسیده/ دیوانه!

/دریچه باز شده رابطی سرش را داخل میکند.

رابطی:

منو صدا کردین؟

قاسمی:

/برای بستن دریچه میرود. / نه رابطی جان.

رابطی:

یه صدائی شنیدم، گفتم لابد منو صدا کردین.

قاسمی:

اشتباه کردم.

رابطی:

شاید! صبر کن... / به داخل میرود و بعد از لحظه ای

برگشته دفترچه های تعاونی را به قاسمی میدهد. / بیا...
قربون دستت، اینم دفترا... با هر کدام پنج کیلو
گرفتم. ماهیش حلواست. خیلی خوش خوراکه.
پارتی بازی کردن، مال مارو زود دادن.
/ دفترها را می گیرد / نوش جانت.

قاسمی:

رابطی:

بیا و امشب بچه ها رو وردار بیا خونه ما. دورهم
میشینیم و گپی می زنیم. دوباره بگو، نه...
گرفتارم... بگو دیگه!

باور کن امشب گرفتارم. ایشا... یه وقت دیگه.
دیدی گفتم! همیشه میگی یه وقت دیگه و هنوزم
اون وقت نرسیده! باشه، اگه دوست نداری رفت
و آمد کنیم رک و راست بگو دیگه... چرا هی
وعده سرخمن میدی؟

قاسمی:

رابطی:

رابطی جان چرا دلخور میشی؟ خب من...
دیگه نمیگم، چشم! شما چطور آقا ظریفی؟
شمام گرفتارین؟

قاسمی:

رابطی:

/ ظریفی که پشش به آنهاست هیچ جوابی نمی دهد. /
/ یه قاسمی / چه شه؟
هیچی. یه خورده سرش درد میکنه، ناراحت شن
کرده.

رابطی:

قاسمی:

به، مگه من مردم! همین الان یه دونه استامینوفن
بهش میدم، مثل آب رو آتیش...
قربون دستت... اتفاقاً همین الان یکی خورده،

رابطی:

قاسمی:

خوب میشه.

رابطی:

شاید خون به مغزش نمیرسه؟ ظریفی جان برو
گوشه اطاق، یه چند دقیقه دستاتوبذار زمین،
پاهاتو هوا کن و تکیه بده به دیوار؛ فوراً خوب
میشی.

فاسmi:

ای داد... رابطی جان، تو اداره که نمیشه
بالانس زد! ... خب کاری نداری؟ /می خواهد
دریچه را به بندد. /

رابطی:

بازم ممنون؛ بابت دفترچه ها. خب... ما رفتیم.
/دریچه بسته می شود. /

/ظریفی همچنان کلافه است. قاسمی سری تکان داده، چای
خود را برداشته و به سمت میز ظریفی میرود. چای او را هم
برداشته، بسوی ظریفی می آید و سعی دارد بنوعی جوّرا عوض
کند. /

فاسmi:

/با لبخند/می گم... حالا که عبدی یه همچین
تصمیممی گرفته، بیا من توهم رو دستش
بلندشیم؛ یعنی اصلاً به روی خودمون نیاریم.
چطوره؟ بیا... چائیتو بخور. معذرت می خوام
اگه یه کمی تند صحبت کردم... مجبورم
کردی. /سرفه می کند. /دیگه داریم پر می شیم. این
کارا کارجو و ناست، از ما دیگه گذشته...
درست نیست توروی هم وایسیم. دیه چیزی
بگو! به بینم، چطوره سیگار و بذاریم کنار؟

درسته که سخته ولی عوضش عمرمون طولانی تر
میشه. /می خند و چای خود را می نوشد. /عروسوی نوه ها و
شاید نتیجه ها مونومی بینیم... نه؟

من دلم میخواهد زود بمیرم. دلم میخواهد انفاکتوس
کنم. دلم میخواهد سرطان ریه و حنجره بگیرم و
هر چه زودتر از این زندگی راحت بشم. آرزوی
دیدن عروسی نوه و نتیجه رم ندارم. وقتی من
خوش نباشم، گور پدر نوه و نتیجه.

ظریفی:

إِ، نَگُو حِيفَهْ!

ببین، سعی نکن موضوع رو عوض کنی. من که
بچه نیستم... خَرَم نمیشم.

قاسمی:

بلا نسبت!

من اینجوریم دیگه... همینم که هستم.
/می خندد/ خب باش؛ کسی جلوتونگرفته. اصلاً
میدونی چیه ظریفی جان، بکش. هر چقدر دلت
میخواهد سیگار بکش... به منم هیچ ربطی نداره.
چرا ما با هم دعوا کنیم؟ حالا چایتوبخور سرد
نشه.

قاسمی:

ظریفی:

قاسمی:

/ظریفی کنار بخاری شروع به نوشیدن چای خود می کند. / من
یکی که سعی میکنم دیگه سیگار نکشم...
یعنی تو این اطاق نکشم.

/بسی میزش می رود. / تو که اینقدر رامی! تو که دو
تا کلمه رویه کاغذ به این زودی روت اثر میداره

ظریفی:

و فوری مطیع میشی، پس چرا موقع دیگه حرف
منطق رو گوش نمیگیری؟ نمی صرفه؟

فاسmi: چطور؟!

همین دیر اومدنات... چقدر عبدی بہت تذکر
بده، هان؟

فاسmi: چه ربطی داره؟!

ظریفی: /پوزخند میزند. / چه ربطی داره؟
خوب آره!

فاسmi:

ربطش اینه: توداری سعی میکنی. منو به
وظایفم و حق و حقوق دیگران آشنا کنی و به من
بقبولونی که باید از دستورات مافوق اطاعت کرد،
حتی اگر ممنوعیت کشیدن سیگار باشه! ولی
خود جنابعالی با دیر اومدنات بزرگترین
سر پیچی رو از قوانین اداری انجام میدی. حالا
فهمیدی ربطش چیه؟ من میگم باباجون، اگه
بیل زنی، اول یه بیل...

ظریفی:

/پوزخند میزند و حرف ظریفی را قطع میکند. / بالاخره به
زبون اومدی... خوبه! خوبه! خُب، ممکنه
بدونم دیر اومدنای من چه ضرری بتومیزنه؟

فاسmi:

ضرری بمن نمیزنه ولی بی انضباطی رو رواج
میده. تور وحیه اونائی که مرتبن، تأثیر نامطلوب
میداره. حیف، حیف که مسئولیت اینجا با من
نیست، و گرنه فاسmi جان بہت حالی میکردم

ظریفی:

انضباط اداری یعنی چه.

با پوزخند. / می بخشیدا ... خدا خرو شناخت،
شاخ بهش نداد! / ناراحت بسوی ظریفی میرود. / دنزار
دهنموازکنم ...

قاسمی:

قدمی بسوی قاسمی برمیدارد. / مثلًاً چیکار میکنی؟
میشونمت سرجالات. من عبدي نیستما... پارو
دم بذاری گازت میگیرم. از هیچکسм با کم
نیست. این دفعه آخرت باشه از این حرفآمیزی.
بتوجه که من دیر میام... مگه نونمو میدی؟ خودم
بهتر از هرکس میدونم کارم بده؛ صد دفعه ام تا
حالا بهش اعتراض کردم... اما تو چی آقا؟

ظریفی:

میشونمت سرجالات. من عبدي نیستما... پارو
دم بذاری گازت میگیرم. از هیچکسм با کم
نیست. این دفعه آخرت باشه از این حرفآمیزی.
بتوجه که من دیر میام... مگه نونمو میدی؟ خودم
بهتر از هرکس میدونم کارم بده؛ صد دفعه ام تا
حالا بهش اعتراض کردم... اما تو چی آقا؟

من چه مه؟

دیگه میخواستی چی باشی؟! بوقلمون صفتی.
هردقیقه یه جوری. یه روز با آدم خوبی، یه روز
بد... یه روز یه نفر و میبری بالا... فرداش
همچی میزینش زمین که دیگه نتونه بلند شد! غم
توبی انضباطی من نیست... بخدا نیست. غم تو
اینه که دوست داری فقط مطرح بشی؛ حالا
خوب یا بد... خیال میکنی نشنیدم چقدر پشت
سرم صفحه مینزاری؟ بازم این منم که به روت
نمیارم. دست وردار مرد... چرا اینقدر بهونه
میگیری؟ چرا اینقدر بد طینتی؟! آخه چه
مرگته؟

ظریفی:

قاسمی:

ظریفی:

قاسمی:

مواظب حرف زدنت باش... من اعصاب ندارما.
کی داشتی! با این اخلاقت شدی سوهان
روح... تو که میدونی، من اگه دیر میام چیکار
میکنم... اگرم نمیدونی که میدونم میدونی،
بازم بهت میگم؛ مسافرکشی میکنم آقا،
مسافرکشی. فهمیدی؟ چون نمیخواه دستم پیش
کس و ناکس دراز بشه... نمی خواه تو خجالت
سر و همسر بمونم. همیشه ام از این خوشحالم که
حداقل مثل خیلیا دورونیستم. مرد حسابی برو
ببین پشت سرت چیبا میگن!

/جلومیاید. / چیبا میگن؟!

ظریفی:

قاسمی:

خیلی دوست داری بدونی؟

ظریفی:

قاسمی:

آره، بدم نمیاد.

يعنی نمیدونی؟

ظریفی:

قاسمی:

نه، اما دوست دارم از زبون توبشنوم.

طاقت شنید نشو داری؟

حتماً...

ظریفی:

قاسمی:

خیله خُب! همه معتقدند که توفقط بفکر منابع
خودتی. هیچ چیز و هیچ کسو جز خودت در نظر
نداری. فکر میکنی آدم زرنگی هستی، ولی در
کل اعمالت شده حکایت گروه کهای
سیاسی ای که مهم برآشون رسیدن به هدفه؛ حالا
با چه وسیله ای، مهم نیست.

همه غلط میکن با تو که از شون دفاع میکنی...
خجالتم نمیکشه،!

بسی طریفی می آید. / تو خجالت بکش. غلط
خودت کردی. بهت بگم، اگه یه بار دیگه به پرو
پای من به پیچی، یا ببینم داری پشت سر
دیگرون صفحه میداری، اونوقت هرچی دیدی از
چشم خودت دیدی.

مثلًا چیکار میکنی؟

بکن تا ببینی. / بسوی میزش میرود. طریفی از پشت با
شتاب به قاسی رسیده و بازوی او را میگیرد.

/ منتسب نه، همین الان میخواه بدونم.

برشیطون لعنت! / می چرخد/ برو عقب. / به سینه
ظریفی می زند/ مگه دیونه شدی؟ اینقدر پایی من
نشو. آه... / راه می افتاد و به پشت میزش میرود. طریفی بعد
از مکشی از ضربه ای که به سینه اش خورده، کاملاً مستشنج،
ناگهان یقه خود را جرداده و به شروع به فریاد زدن می کند.
منو میزنی؟! منو میزنی! / بسوی قاسی رفته، دستش را
گرفته و آنرا مرتب به صورت خود میزند. / بزن. بزن.
بکش...

/ دست خود را می کشد. / ولم کن دیوانه!
/ جنون آمیز/ آره من دیوونه م. / برسر خود
می زند. / خاک... ای خاک برسم... سر پیری
بداید کنکم بخورم! ای خاک... چقدر بد بخت

شدم ! / ناگهان بسوی قفسه ها رفته و دیوانه وار پرونده ها را به
اطراف پرت می کند. دریچه باز شده و رابطی سرش را داخل
می کند. قاسمی فوراً بسوی دریچه می پردازد /

چی شده ؟ / قاسمی می خواهد دریچه را بینند که دریچه به
سر رابطی می خورد. / آخ ...

می بخشن. / دریچه را می بندد و چنتها یاش را می اندازد.
آقابابا وارد می شود با دیدن اعمال ظریفی هراسان می رود که
خارج شود که با عبدي سینه به سینه می شود. عبدي کاغذ در
دست، متحیر به ظریفی و اطاق می نگرد. ظریفی با دیدن
عبدي دست از کارش کشیده، بعد از مکشی به سمت پنجه ره
رفته و به بیرون چشم می دوزد. رابطی مرتبأ از آسوبه دریچه
می کوبد. قاسمی دریچه را بازمی کند و با ناراحتی و تحکم به
رابطی / نزن رابطی جون، نزن !

آخه چی شده ؟
بعداً بهت میگم. / دریچه را می بند.

صدائی از راه رو: چی شده ؟
آقابابا: / ضمن بیرون رفتن / هیچی، بفرمائین آقای
احمدی ... / سکوت برقرار شده. قاسمی شروع به جمع
کردن وسائل و پرونده های پخش شده در اطاق می کند و آنها را
روی میز حسینی می چیند. عبدي همچنان بهت زده در کنار
درایستاده است. ظریفی بسوی میز قاسمی رفته، سیگاری
برداشته و به همان صورت قبلی با میله بخاری آنرا روش
می کند و دوباره به کنار پنجه را بازمی گردد و چشم به خیابان

می دوزد.

عبدی:

چی شده؟ / قاسمی لحظه‌ای مکث کرده، به عبدی و سپس

به ظرفی که پشت به آنان دارد، می‌نگرد. می خواهد چیزی

بگوید، ولی خود را به جمع کردن پرونده‌ها مشغول می‌کند.

عبدی برای اولین بار در صدایش نوعی خشونت و تشنجه ظاهر

می شود. / گفتم چی شده؟ مگه لالید؟ / روی لبه

میزی می نشیند و با کف دست بر ران خود می کوبد. / شما

منو کشتنی! / فریاد می زند/ میگین چی شده یا نه؟

هیچی؛ بحث مون شد، اینم... / اشاره به

اطاق/نتیجه اش!

قاسمی:

/ با تند خویی/ چند بار تذکر دادم آقای قاسمی که

سر به سرایشون ندارین؟ هان... چند بار؟

خب پیش او مده.

قاسمی:

/ بسوی ظرفی می رود. / خجالت نمیکشی؟ اینجا رو

کردنی تیاتر؟ شدی آرتیست فیلمها؟ این دفعه

چندمته به این حرکتها دست میزنی؟ مثلًا

تحصیل کرده‌ای؟؟ روشنفکری؟؟ تو

دیوانه‌ای... دیوانه! / ظرفی که همچنان سکوت کرده و

چشم به بیرون دوخته، سیگار را بطرف لب می برد؛ عبدی

سیگار را از دست او گرفته و زیر پاله می‌کند. / بدش بمن

این لعنتی رو! خسته شدم... دیگه تحمل ندارم!

/ مکث، قاسمی همچنان به جمع آوری پرونده‌ها مشغول است.

از بیرون گاهگاهی صدای ضعیف بوق ماشینی شنیده

می شود. عبدي درحالیکه تا حدودی آرام گرفته با صدائی لرزان / خدار و شکر که بالاخره راحت شدم. اما دلم میسوزه... نذاشتین... نذاشتین بعد از سی و پنج سال کار کردن، بعد از سی و پنج سال جون کندن و زحمت کشیدن و صادق بودن، / اشاره به کاغذ در دستش / حالا که این حکم رو بدمستم دادن...

فاسمي:

/سوی عبدي می آيد و دستش را روی شانه اش می گذارد. / معدرت میخواهم، تقصیر من بود. نمی خواهد جوونمرد بازي درآري و همه تقصیرارو بگردن بگيري. سالهاست توain چهار دیواری دارم با شماها سرمیکنم؛ همه تونو خوب می شناسم. از ما که گذشت، بفکر خودتون باشين.

عبدی:

/با خنده/ این حرفا چيه آقا عبدي ! حالا بدین به بیشم چی نوشته... / حکم را از دست عبدي گرفته می خواند. / آقای حسین عبدي رئیس اداره بایگانی ؟ ضمن اظهار رضایت از خدمات شما، بموجب این ابلاغ از تاریخ ۱۰/۱/۱۳۶۵، مدت چهار ماه مرخصی با استفاده از حقوق درباره شما تصویب و از تاریخ پایان مرخصی مزبور به افتخار بازنشستگی نائل میشود، امضاء. به به، به به ! مبارکتون باشه. خوشحالتون !

فاسمي:

راحت شدی عبدي جان، راحت. دعا کن
نوبت مام بشه... حالا شيرينيش کو؟ من يکي
تا شيرينشو نخورم، ولت نمي کنم.

/ عبدي به نقطه اي خيره شده. قاسمي مأيوس از تلاشش کاغذ
را روی ميز کنار عبدي گذاشته و به جمع آوري اطاق مشغول
مي شود. سکوت حکم فرماست. بعد از لحظاتي، عبدي با
صدائی شکسته به سخن می آيد. /

حالا چيکار کنم؟!

/ بسوی عبدي می نگرد. / چي رو چيکار کني؟ / بسوی
عبدي می آيد. / چته؟ چرا رنگت پريده؟

عبدی: عبدي: عبدي:
درخود/ بالاخره منم بایگانی شدم... بایگانی
شدم... بایگانی... بایگانی! بهشون گفته
بودم... گفته بودم که حالا حالاها می تونم کار
کنم. هنوز خون گرم تورگام جريان داره...
هنوز... / سکوت / فکر میکردم قبول کرده
باشن... ولی نکردن؛ تا آخرش اينو دادن دستم!
/ اشاره به کاغذ. /

قاسمي: عبدي: عبدي:
عبدی جان، بازنشستگی که اينقدر غصه نداره.
شما نمي فهمين بعد از سی و پنج سال تو اين
اطاق زير شironi، تو تابستاناي گرم و زمستوناي
سرد، ميون اين پرونده ها زندگي کردن... چقدر
سخته رها کردن و رفتن! اونا دارن من رو مثل
اين پرونده ها ميفرستن تو بایگانی خونه م تا به

انتظار مرگ بشینم.

اما شما که خودتون میدونستین دارین بازنشسته
میشین؟ نمیدونستین؟

قاسمی:

میدونستم؛ ولی با خودم میگفتم، شاید نشه...
ولی شد.

عبدی:

حالا که شده... دیگه غصه نخور مرد. تو همیشه
بما روحیه میدادی، خوب نیست.

قاسمی:

/بغض آلد / یه عمر صبح که از خونه او مدم بیرون،
یه سره او مدم تواین اطاق و از این اطاق، یه سره
رفتم خونه... یه سره او مدم تواین اطاق؛ یه سره از
این اطاق رفتم خونه. هی او مدم، هی رفتم...
هی او مدم، هی رفتم! زندگیم، زنم، بچه هام،
عشقم، رفقام، جو و نیم، مونسم، همه چیز و همه
کسم شدن این اطاق و آدمها و پرورنده هاش!
روزای تعطیل دلم برای اینجا تنگ می شد...
شمارو نصیحت میکردم؛ دعواها تنوو فیصله
میدادم؛ تو غمها و شادیهاتون شریک بودم؛ با
اینکه خیلی خوب نبودین، بهتون عادت کرده
بودم! شماها رم دوست داشتم؛ مثل این اطاق و
پرورنده هاش... / آه می کشد. / حالا چیکار کنم؟
کجا برم؟ بیرون از این اطاق کی رو دارم?
/ سکوت / فقط یه پیرزن علیل! یه تیکه گوشت
بی حرکت، گوشۀ اطاق منظرم هه تا از شب تا

عبدی:

صبح با نگاه نیمه جونش وجودمو مثل خوره
بخوره. من تو خونه دق می کنم... من بدون اینجا
می پرسم. من به اینجا خو کردم. غصه هامو با
کار فراموش می کردم... / گریه می کند. / اما
حالا... حالا چی؟ / سکوت / باشه، میرم... باید
بری عبدي... بری تو خلوت خودت... این نیز
بگذرد... مثل همه چیز دیگه. / سربه آسمان بلند
می کند. / فقط از خدا می خواهم خوارم نکنه...
بیامزه و ببره.

فاسمنی:

/باختنده / این حرفها چیه میزني عبدي جان! تو
همیشه سنگ صبور ماها بودی؛ چرا ودادی؟ اون
بنده خدام یه عمر با تو سر کرده؛ با کم و زیادت
ساخته؛ تو دارائی و نداری کنارت بوده؛ حالا که
سکته کرده و نصف بدنش فلجه شده، غیر از تو چه
کسی باید به پاش بشینه؟ چه کسی غیر از تو
باید تحملش کنه؟ دنیا همینه دیگه... مگه
نیست؟

عبدی:

پس دیگه فکر شونکن. باشه؟ میتونی روزا بازم
بیائی اینجا. تو همیشه سرومایی... بازنشسته
شدی، اخراجت که نکردن!

عبدی:

خیلی ممنون... / اشکش را باک می کند. / به
بخشید. دلم نمی خواست کسی منو اینجوری

به بینه. دوست نداشتیم سفره دلموباز کنم.
هر کسی به اندازه خودش گرفتاره... بگذریم از
بعضی‌ها که غمی ندارن؛ اما آدم اگه آدم باشه
همیشه با غم، رفیقه؛ حالا یا غم خودشه، یا غم
دیگرون... فرق نمی‌کنه. در هر حال من دیگه از
سربرج زحمت رو کم می‌کنم.

/که به تدریج به خود آمده، صورت عبدي را می‌بود. /
بابت امروز و تمام این سالهایی که باعث اذیت
شد معذرت می‌خواه. ما واقعاً به نصیحتهای تو
احتیاج داشتیم.

/با لبخند / نه اینکه خیلی هم گوش می‌کردی! در
هرحال گذشته‌ها گذشته... حالا بذار آخرین
حروف رو بهت بگم؛ بعدش دیگه خود دانی.

گوشم با شمامست، بفرمائین...
به بین زندگی این نیست که تو داری واسش جون
می‌کنی... البته اونیم نیست که من و قاسمی و
کلاً آدمائی مثل ما براش به این درو اون در
میزیم؛ بلکه عقیده من زندگی یه چیز دیگه‌ای.
غیر از اینناس. البته شاید این حرفای من
برای شما تازه‌گی داشته باشد. شاید از رویه
احساس باشه؛ درست نمیدونم... ولی مدتیه...
چطور بگم... خیلی وقته... یعنی چند ساله منو
گاه گداری بفکر می‌بره. /بلند شده بسوی میز حسینی

ظریفی:

عبدی:

ظریفی:

عبدی:

میرود. / ببینم تا حالا هیچ به حسینی فکر کردی؟
/ به قاسمی اشاره می‌کند. / به توهمندیگم؛ هیچ شده
لحظه‌ای هم به حسینی و امثال حسینی فکر
کنید؟ به بینید... اونم یه آدمه. اونم عواطف و
احساساتی رو داره که همه ما داریم؛ اونم خنده
شیرین بچه‌هاشودوست داره؛ اونم دلش برای
اونائی که دوست داره پرمیزنه. اونم شهرت و
ثروت و سوسن می‌کنه. اونم کسری حقوق داره.
اونم اجاره‌نشینه. اونم کمبودهایی رو داره که
ماها داریم و شاید هم بیشتر از ما... خلاصه
بگم، اونم همه دوست داشتنی هارو دوست
داره، ولی اون کجا و ما کجا؟! هان؟ نمی‌خواه
الکی شعار بدم، نه. منظورم اینه: حداقل کاری
که می‌توئیم بکنیم... اینه که سعی کنیم تا
حدودی مثل اون باشیم.

درست؟ اما پس اینطرف چی میشه؟ کی هوای
اینرو داشته باشه؟

می‌خنده / اینها همه بهونه‌س. هروقت تو تنهایی
و خلوت خودت دیدی که جبهه برات عزیزتر از
همه چیزه اون وقته که اگه پشت جبهه هم باشی
انگار توجبه‌ای. همین! دیگه حرفی ندارم.
در ضمن مسئولیت این قسمت از حالا به بعد
باتوئه. / به ظریفی / خوشحال شدی نه؟ / تغییر حالتی
در چهره ظریفی / البته تا وقتی که حسینی بیاد...

ظریفی:

عبدی:

ظریفی:

عبدی:

قاسمی:

رابطی:

قاسمی:

رابطی:

قاسمی:

رابطی:

قاسمی:

رابطی:

قاسمی:

نمیای؟

ظریفی:

چون مدیرعامل حکم رو به اون اسم اون صادر کردن.

چرا حسینی؟

دیدی؟ دوباره داری شروع میکنی. البته بمن

نگفتن چه تونه، و چرا حسینی آره... ولی اگر

نظر منوبخوای، میگم حسینی. چون کلی

محاسن داره که من و تونداریم؛ همین. /سوی

جالبasi رفته و پالتو و شال گردنش را به تن میکند. / دادم

آق بابا شیرینی بگیره... رفقا تو حسابداری

جمعن. اگه دوست دارید، شمام بیائید یه چند

دقیقه دورهم باشیم رابطی رم خبر کنید. /خارج می شود. /

/سوی دریچه رفته و آنرا بازمیکند. / آقا رابطی...

/سرش را از دریچه بیرون می آورد. / جانم!

یه توک پا بیا اطاق حمیدی... حسابداری.

چطور؟

آقا عبدی هم بازنشسته شد. شیرینی خورونشه.

به به! مبارکه... مبارکه! خودش کو؟

رفت حسابداری.

الساعه... راستی چی شده بود؟ سرم بدجوری

درد گرفت... با درزدی تو سرم.

بیا اونجا بهت میگم.

/دریچه را می بندد. بارانیش را به تن می کند. به ظریفی. /

نمیای؟

چرا... /هردو خارج می شوند و در از پشت کلید می شود. /

پرده دوم

صحنه همان صحنه قبل؛ با این تفاوت که بروی شاخه درخت پشت پنجره و لبه ساختمانهای آنسوی خیابان، برف سگینی نشسته است. آسمان ابریست. تابلوی سیگار کشیدن منع از دیوار برداشته شده. آقابابا در حالیکه کلاه اورکش را برسر کشیده مشغول تمیز کردن میز سر پرستی است. پس از اتمام کار، کنار پنجره رفته، روی صندلی نشسته و به خیابان چشم می دوزد. گهگاه صدای بوق ضعیف ماشینها بگوش میرسد. در باز شده و قاسمی با ساک پارچه ای دستی اش که خالیست و با همان لباس و قیافه پرده اول داخل می شود.

قاسمی: صبح بخیر آق بابا.

آقابابا: /بلند می شود / صبح بخیر آقا قاسمی ... / اشاره به
کیسه/سامسونیت خالیه؟!

قاسمی: /ضمن آویزان کردن بارانی و ساک به جا لباسی / توصف

سس بودم، بهم نرسید. امروز بد آوردم! / به سمت
بخاری می‌رود. / خیلی سرده... او و ووف... آدم
یخ میزنه!

آقا بابا:

قاسمی:

آقا بابا:

قاسمی:

آقا بابا:

/ دستها را روی بخاری می‌گیرد. /
بسی قاسمی می‌آید. / الان گرمت می‌شه.
/ با سربه میز ظرفی اشاره می‌کند. / کجاست?
دفتر مدیر عامله. بخاری روشن بود، موندم تا
بیاید... الان چائیتو می‌ارم.

دستت درد نکته... یه رنگ باشه.
ای به چشم. / خارج می‌شود. قاسمی بسوی میزش رفته و
مشغول به کار می‌شود. از آنسو کسی به دریچه می‌زند.
قاسمی برخاسته و دریچه را می‌گشاید.

/ سرش را داخل می‌کند. / به... قاسمی گل گلاب!
چطوری بتیم؟

رابطی:

قاسمی:

رابطی:

قاسمی:

رابطی:

قاسمی:

رابطی:

الحمدالله... تو چطوری؟
زنده ایم؛ شکر. / سرک می‌کشد / ظرفی کجاست؟
مثل اینکه دفتر مدیر عامله.
/ با طعنه / رابطه رو خوب برقرار کرده!
بما چه؟
... خُب بگذریم؛ اون پرونده مربوط به انبار شماره
چهار رو میخواستم.

همین الان... / بسوی دفتری که روی میزش است می‌رود
و از داخل آن مشغول پیدا کردن شماره پرونده می‌شود.

قاسمی:

شیره می خوای؟ رابطی:
 /با تعجب / دیگه چی !! قاسمی:
 /با خنده / توهم خوب مارو میگیری ها! رابطی:
 یعنی چه؟ قاسمی:
 خوبه، خوبه، فیلم نیا... شیره انگورو و میگم. رابطی:
 همچی میگه دیگه چی، انگاری ما چی بهش
 گفتیم! قاسمی:
 /شماره را پیدا کرده بسوی قفسه ها میرود. / آخه تو همچی
 بی مقدمه گفتی شیره می خوای که من شیره
 انگورو با اون شیره، عوضی گرفتم.
 حالا میخوای یا نه؟ رابطی:
 /ضمن جستجو / من که نمیدونم چه جوریه... جنسو
 باید دید. /پرونده را پیدا کرده بسوی رابطی میآید.
 مالی ملايري. جان تو خیلی معره که س! یکی از
 بچه ها چند حلب آورده؛ تموم میشه ها... اگه
 میخوای واسرت بگیرم. رابطی:
 /پرونده را به رابطی نشان میدهد. / اینه؟ قاسمی:
 /پرونده را گرفته نگاه میکند. / خودشه. رابطی:
 کیلو چنده؟ قاسمی:
 والله... میگه شصت تومن. رابطی:
 تو سرچشمه ام که همین قیمته!
 تو دیگه چرا این حرفو میزنی قاسمی جون! این
 شیره با شیره بازار یکیه؟ حالا توبگو چقدر

فاسmi:
رابطى:

ميخوای، بابت قيمتش يه کاري ميکنم.
نه بابا، شيره ميخوام چيکار.

فاسmi:
رابطى:

بگير... ضرر ميکنى ها! حداقل چند كيلوبير...
/ اشاره به پنجه / ميزني تنگ برف، برف و شيره اي
ميشه که نگو! بده بچه هات جيگر شون حال بيا.

فاسmi:
رابطى:

نمی خوام رابطى جان؛ چرا اصرار ميکنى؟
تو که نمی خوای، پس چرا می پرسی كيلو چنده؟
ميخوای از همه قيمتها سر در بيارى؟

فاسmi:
رابطى:

يه همچى چيزى...
باشه نگير... خودت ضرر ميکنى. از عبدي چه

فاسmi:
رابطى:

خبر؟
گاه گدارى تو محل می بىنمش.
چيکار ميکنه؟
هيچى... بعد از مرگ زنش، کلى شکسته شده.

فاسmi:
رابطى:

ديگه مثل اونوقتها نىست. هروقت می بىنمش تو

فکره. خيلي رفته تو خودش.

تو اين دوماهى که بازنيسته شده، هميشه جاش
خالى بوده... / آه مى کشد. / آي روزگار... چه
روزانئى رو با هم سرگردديم! بيست و چند سال از
اين سوراخه با هم حال و احوال و بده و بستون
داشتيم. يادش بخير... آدم دردمendi بود؛ کار
راه انداز بود. در هر حال سلام مارو بهش برسون.
بهش بگو، رابطى گفت: «مرد حسابي به اين

رابطى:

زودی از ما دل کندي؟! ما که گرفتار
اداره ايم... اقلأ تو که سرت خلوت تره بيشتر
پيش ما بيا. دلمون و است تنگ ميشه آخه...»
يادت نره وا.

فاسمي:

رابطى:

فاسمي:

رابطى:

فاسمي:

رابطى:

فاسمي:

نه! / در باز شده و آقابابا. با يك سيني چاي وارد شده، بسوی
ميز قاسمي ميآيد و چاي را روی ميز ميگذارد. /
آق بابا، بعداً يه چائى ام بيار كارگزىنى.
چشم، ميارم. / رابطى ميرود و قاسمى دريچه را مى بندد و
به پشت ميزش برميگردد. / ديدى داشت يادم ميرفت!

رابطى:

آقابابا:

فاسمي:

آقابابا:

چى رو؟

ديروز آخر وقت که شما رفتيد، يه نامه از حسیني
اوهد.

فاسمي:

آقا بابا:

؟ چى نوشته؟

به همه سلام رسونده. از شما و ظريفى ام گله
کرده که واسش نامه نميدين.

فاسمي:

مگه دفعه قبل قرار نشد بنويسى گرفتاريم... تازه
تو که مى نويسى، انگار همه مون نوشتم.

اون که بعله... ولی خب، انتظار داره.
 وقتی بیاد از دلش درمیارم. حالا چی نوشته؟
 همش سلام و احوالپرسیه. نوشته اوضاع خوبه...
 یه عکس فرستاده. / از جیب اورکتش نامه‌ای درآورده و از
 میان نامه، عکس را بدست قاسمی میدهد. / نیگا...
 پشت تیرباره. / می خنده. / بهش میگن کالیبر
 پنجاه... صفائی داره. بیا یه سر بریم آقا قاسمی.
 دلم میخواد، ولی خب... خودت که واردی؛
 اونقدر گرفتاری زیاده که حد نداره.
 بیخشیدا... معذرت میخوام... اینا همش حرفه!
 مگه اونائی که اونجان گرفتاری ندارن؟ زن و
 بچه ندارن؟ همین حسینی، عائله‌ش که ازمن و
 شمام بیشتره... تازه تنها اون نیست؛ خیلی
 هستن که مثل اون. میدونی آقا قاسمی، اونایه
 فرق با ما دارن.

چه فرقی؟
 حساب کتابشون درسته. اون دنیارو با اینور
 عوض نمی‌کنن؛ همین.
 / چای خودرا بر میدارد و می‌خنده. / توهم داری حرفای
 عبدال رو میزني! جانشین خوبی واسش شد یا.
 خب مگه عیبی داره؟ تازه آقا عبدال ام خودشو
 کنج خونه زندونی کرده، که چی؟ اگه غیبت
 نباشه، میگم؛ آقا عبدالیم از اوناست که میگه؛

ولی نه برای خودش... بلکه برای دیگرگون! این
که نمیشه.

آق بابا، از ما که دیگه گذشته... تازه، عبدي بره
اونجا چیکار کنه؟ کاري از دستش برنمیاد.
این حرفا کدومه! هر کی بره کارش جور میشه.
من یکی که نوبت بعد میرم. مدیر عامل هم قولشو
داده.

/ استکان را داخل سینی می گذارد: / ممنون از چائیت.
نامه که برای حسینی نوشتی، سلام مارم برسون.
/ ظریفی داخل می شود. بشاش است. پروندهای که زیر بغل
دارد روی میزش گذاشته، بسوی قاسمی می آید و با او دست
میدهد.

چطوری قاسمی جان؟
خوبم. تو خوبی؟

زنده ایم شکر... آق باباجان، یه چائی ام واسه
من بیار.
همین الان.

/ بسوی میزش میرود. / کار و بار چطوره؟ اوضاع
جوره؟

شکر...
یادت نره ها؛ از امروز بعد از ظهر باید بیای
شرکت.

نه، چطور ممکنه یادم بره... هیچ وقت این

قاسمی:

آق بابا:

قاسمی:

ظریفی:

قاسمی:

ظریفی:

آق بابا:

ظریفی:

قاسمی:

ظریفی:

قاسمی:

محبت رو فراموش نمی‌کنم.
ای بابا... این حرف‌ا چیه! من توب‌فکر هم
نباشیم، کی باشه؟

ظریفی:

ولی تو هم...
دیگه بسه، اینقدر تعارف نکن. من که کاری
نکردم... اونا دنبال یه نفر می‌گشتن، مام تورو
معرفی کردیم. از امروز هم مشغول می‌شی. هیچ
دینی هم بگردد توندارم. دیگه هم صحبت‌شو
نکن... باشه؟

قاسمی:

قربون تو... حالا که این کار جور شده، کار رو
ماشینو میدارم کنار. این شب عیدیه خرج مارو
بچرخونه مارو بس. آدم از پُر دوئیدن فقط کفش
پاره می‌کنه. بقول بابای خدا بی‌امرزم...
خدا رحمتش کنه.

ظریفی:

خدا رفتگان شمارم بی‌امرزم...: «آدما همشون یه
جور نیستن. یه عده همینکه دخل و خرجشون
بخونه، راضین. یه عده دیگه هر چقدر که در
بیارن سیرمونی ندارن.» من که جزو دسته اولم.
حالا... / در باز شده مردی با تکه کاغذی در دست، داخل
می‌شود. /

مرد:

سلام... آقای ظریفی؟
بله؟ / آقابابا با سینی چای در دست وارد شده و به سمت میز
ظریفی می‌رود. /

قاسمی:

/پرونده را پیدا کرده بسوی آقابابا میرود. / واسه اینکه
مرتب این واونو دعوت می‌کنه خونه ش. تا حالا
چندبار خودماها رفته باشیم خوبه؟
خودش اصرار می‌کنه.

ظریفی:

اما یه بارشد ما به اون اصرار کنیم؟ نه جان
من... شده؟! /پرونده را به آقابابا می‌دهد. / بیا؛ بد
دست خود حمیدی.

آقابابا:

بالآخره شیره میخوابین یا نه؟

قاسمی:

منم نمی خوم.

ظریفی:

باشه... /خارج می‌شود. /

آقابابا:

اتفاقاً دیشبم آقا حمیدی با زن وبچه ش، میرفت
خونه ش.

ظریفی:

إ...! /از پیرون صدای سروडی بگوش میرسد. /

قاسمی:

آره... دیروز غروبی با خانم بچه ها می رفتیم
برای خرید، یه رباعی سرخیابون معطل شده بودیم؛
آنخه چند روزه ماشینه رو برا، عیدیه دادم
چکاب... یه هو، یه پیکان قیژ، جلوی پام ترمز
کرد. دیدم حمیدیه؛ زن وبچه رو ریخته تو ماشین
و داره میره. اصرار کرد، سوار شدیم. گفت میره
خونه رابطی؛ شام دعوت داشت... به مام اصرار
کرد، گفتم داریم میریم خرید. مارو تو میدون
ولیعصر پاده کرد و رفت... به عیال گفتم:

ظریفی:

«می بینی! می بینی چطوری ماشینای اداره زیر
پای این خلایقه؟ همچین راحت باهاش اینور و
اونور میرن که انگاری ماشین شخصیشونه! اما
وقتی مایه چیز کوچیک میخوایم، هزارجور دلیل
میارن که در مقابل بیت المال مسئولن...
انگاری ماشین دویست سیصد هزار تومانی که
زیر پای آقایون داره داغون میشه، اموال
بیت المال نیست.»

آره، خبر دارم.

قاسمی:

همه بد شدن!

ظریفی:

نه، همه بد نشدن. یه عده دارن به خودشون
میرسن. اکثریتم صادقانه خدمت میکنن. اون
عدهٔ قلیلیم حکایتشون شده حکایت کبکه،
سرشونو کردن زیر برف و خبر ندارن که همه
دارن می بینشون! من یکی که سرم بره از اینکارا
نمی کنم. آبرو و بیشتر دوست دارم. آدم باید یه
مقدار حیا... / آقابابا با عجله وارد شده و بسوی پنجه

میرود.

آقابابا:

چرا نشستین... به بینین چه خبره!!

چه خبره؟ / همراه با ظریفی به سمت پنجه می روند. /

قاسمی:

می بینین...؟ ما شاه الله! ما شاه الله!

آقابابا:

اعزامه؟

ظریفی:

آره، میرن راه آهن. از اداره مام یه عده داوطلب

آقابابا:

ظریفی:

رفتن. / با شوق سمتی را نشان میدهد. / نیگا، نیگا، اون...
 کدوم؟ / از بیرون صدای سرودی که فضای خیابان را پُر
 کرده است، بگوش میرسد. /
 باباجون، اون... اونکه پرچم دستشे.

آقابابا:

آره خودشه... / می خنند / عجب پیر مردیه ها!
 مثل یه جوون بیست ساله، سرحاله! / با دست سمتی
 را نشان میدهد. شدیداً تعجب کرده است. / اونجارو!!?
 کجارو؟

ظریفی:

قاسمی:

اونجا... لب خط کشی خیابون!!
 بذار بیسم... !!... !!
 جان تو اصلاً فکر شونمی کردم!!
 حالا فهمیدم چرا عبدی اینقدر تو خودش رفته
 بود! نگو اونم میخواسته بره. پس چرا خدا حافظی
 نکرد؟!

آقابابا:

قاسمی:

آقابابا:

ظریفی:

قاسمی:

/ عصی بر میگردد و با مشت بر لبه میز می کوبد. / آخه این
 دیگه چه جور شه؟ / قاسمی و ظریفی متغیرند. آقابابا در
 اطاق قدم میزنند. / مگه من آدم نیستم؟ مگه اهل این
 آب و خاک نیستم؟ پس چرا دارن فرق
 میدارن؟ چرا منکه میخوام برم، میگن حالا باش
 دوره بعد؟ معلومه دیگه؛ پارتی بازیه...

آقابابا:

/ قاسمی خندان بسوی آقابابا آمده و او را از پشت بغل
 می کند. /

حالا ناراحت نشو... جون من بخند. اصلاً

قاسمی:

میدونی ، دفعه بعد با هم میریم .
آقابابا :
 بگو جون تو !
قاسمی :
 ا... تا آدم يه حرفی میزنه ، فوری میخوان سند
 بگیرن .
آقابابا :
 دیدی !
 باشه ، دلخور نشو ... حالا بخند .
قاسمی :
 توبگومیای .
آقابابا :
 همینجوری که نمیشه الکی قول داد . حالا تا
 وقتیش برسه ... خوب شد ؟ حالا قبوله یا نه ؟
آقابابا :
 قبوله ... / به خیابان نگاه میکند . / رسیدگی به این
 همه آدم کلی خرج داره ها !
قاسمی :
 پس چی خیال کردی ! یه بچه که تو زندگی‌مون
 اضافه میشه ، ماتم میگیریم چه جوری سیرش
 کنیم ... حالا رخت و لباس و چیزای دیگه ش
 سر جای خودش . اونوقت فکر میکنی رتق و فتق
 اینهمه آدم مشکل نیست ؟ لباس میخوان ؟ غذا
 میخوان ؟ جا میخوان ؟ اسلحه میخوان ؟ مهمات
 میخوان ؟ دکتر میخوان ؟ دارو میخوان ؟ بیمارستان
 میخوان ...
 تو سرما ، گرما میخوان ؟ تو گرما ، سرما میخوان ...
 خلاصه هزار و یک جور چیزای دیگه !
آقابابا :
 همش کار خداست ؟ و گزنه دولت که همچی
 پولائی نداره . همه دنیام که با ما لجن ...

انگاری پدرشونو کشتم!

ظریفی:

کلی کمک مالی و جنسی وغیره به دولت میشه.
همین شرکتی که عصرها، چهار تا شیش واسه ش
کار میکنم، اون هفته صاحب اش یه چک يه
میلیونی داد برای جبهه. این خودش کلی کمکه
واسه دولت.

قاسمی:

چه چکی قربونت برم! چه کمکی؟ آدمائی که
از این چکها میکشن، ده برابر شو از همین مردم
در میارن. بنظر من اینجور کمکها مثل اون آب
نباتیه که بدست بچه میدن تا گولش بزنن. توهم
ساده‌ای‌ها ظریفی... اینجور آدم‌با اینکارا
میخوان خودشون تو دل دولت جا کنن تا زیر
زیرکی، خلایقو بچاپن!

بنظر من اون یه تخم مرغی که پرزنه از دهنش
مُیبره و میده، شرفش بیشتر از این جور
چکه است.

آقابابا:

/ظریفی مشغول سیگار کشیدن می‌شود و جواب نمی‌دهد.
پس میریم دیگه؟
عجب غلطی کرد ما! گفتم که، ببینم خدا چی
میخواهد.

قاسمی:

همت... خدا همت میخواهد؛ باقیش جور میشه.

آقابابا:

/ظریفی چای را برمیدارد که بنوشد، سرد شده.
آق بابا.

ظریفی:

آقابابا:	بعله؟
ظریفی:	این چائی هم ازدهن افتاد... عوضش کن.
آقابابا:	چشم. /چای را برداشته خارج می شود. قاسمی نیز بسوی میزش میرود. /
ظریفی:	تو هم بعضی وقتا بچه میشی ها قاسمی!
قاسمی:	چطور؟
ظریفی:	همینکه با آقابابا دهن به دهن میشی... آخه این حرفا چیه؟ چرا آتو دستش میدی، که سؤال پیچت کنه؟ به اون چه؟!
قاسمی:	ای بابا... اینظورام نیست. آقابابا از خودمنه.
ظریفی:	نه برادر؛ ما کارمون یه چیزیه، اون کارش یه چیز دیگه.
قاسمی:	خُب باشه! این دلیل نمیشه که من فکر کنم با اون فرق دارم.
ظریفی:	من نمیگم از نظر خلقت با اون فرق داریم... میگم نباید گذاشت روشن و از شه. ولی توعین خیالت نیست. با همه یه جوری.
قاسمی:	مگه بده؟! /سکوت. ظریفی جواب نمیدهد. / داری میشی عینه اون روشن‌فکرائی که ادعا دارن از صبح تا شب واسه پابرنه ها میدون؛ ولی ته دلشون خودشونو از همه بالاتر میدونن و فکر می‌کنن تافته جدا بافته! فکر می‌کنن اگه اونا نباشن، کمیت مردم لنگ می‌مونه! فکر

می‌کنن ...

ظریفی:

قاسمی:

باز میخوای نیش بزني؟

باشه، باشه... / با پوزخند / آقای رئیس.

/ آقابابا، با دو استکان چای وارد شده، یکی جلوی ظریفی و
یکی را جلوی قاسمی میگذارد. /

قاسمی:

آقابابا:

قاسمی:

آقابابا:

دستت درد نکنه.

قابل نداره. یادت نره‌ها، قول دادی.

باشه بعداً راجع بهش صحبت میکنیم.

منکه خیلی خوشحال می‌شم. / می‌خندد و خارج

می‌شود. / ظریفی حین نوشیدن چای، زیر چشمی نگاهی به

قاسمی که مشغول کار است می‌اندازد. /

ظریفی:

قاسمی:

ظریفی:

قاسمی:

ظریفی:

قاسمی:

حالا جدی گفتی؟

چی رو؟

جبهه رفتو.

حالا مایه چیزی گفتیم... زیاد جدی نگیر.

بین قاسمی جون، من پیش رئیس شرکت رو

انداختم... نکنه یه دفعه هنوز نیومده، بری جبهه

وماروسنگ رویخ کنی؟

خيالت تخت تخت باشه. سعی میکنم آبرو تو

حفظ کنم.

این خوبیم بالاخره یه جوری جبران می‌کنم...

مطمئن باش.

آه... بازم که تعارف کردی! هیچ نمیدونستم

قاسمی:

ظریفی:

- اینقدر تعارفی هستی.
نه جدی میگم... خیلی دلم میخواهد خوبیتو
جبران کنم. دلم نمی خواهد دین کسی به گردنم
باشه.
- تو بالاخره منو دیونه میکنی. بابا اینقدر نگو دیگه!
آه...
مگه بدنه؟
- بدنیست... ولی این که هنوز کار رو شروع
نکرده بفکر تلافیش هستی، آدمو کلافه میکنه.
- عادتمه چه کنم؟
یا لبخند به پشت قاسمی میزند. / حالا تو شروع
کن... جا که افتادی نوبت منم میشه.
- چطور مگه؟
هیچی، به موقعش بہت میگم.
باشه، هر طور میل ته. / هردو پشت میزهایشان نشسته،
مشغول کار میشوند. پس از لحظاتی /
حسینی سه ماهه رفته بود؟
آره.
- پس دیگه کم کم باید پیدا ش بشه.
آره.
- توفکر میکنی بتونی باهاش بسازی?
یا تعجب / چرا نتونم؟!
آخه اون یه آدمیه که سخت مقرراتیه. توهم یه

گمکی با مقررات میونه ت جور نیست...

میترسم سر دیر اومدنات با هم در گیر بشین.

قاسمی:

نه بابا... اولاً اینجوریام که تو فکر میکنی سخت گیر نیست. دوماً تا شب عید بیشتر رو ماشین نیستم. سوماً اگرم توهمن مدت کم در گیر شدیم، خودمو میندازم یه قسمت دیگه. راستشو بخوای دیگه از این اطاق بدم میاد... همچین دل خوشی از این قبرستون پرونده ها ندارم. بعضی وقتها خودمو با مأمورای متوفیات که مقایسه میکنم، می بینم زیاد با هم فرقی نداریم؛ فقط مرده هامون با هم فرق میکنه.

/بلند می شود / حیف! اگه حکم اینجارو برا من صادر کرده بودن، اوضاع کلی فرق می کرد... اما حیف که نشد!

ظریفی:

زیاد بهش فکر نکن.

قاسمی:

نمیشه... چرا فکر نکنم؟ حقمه که ترقی کنم؛
حقم نیست؟

ظریفی:

خب، چرا... آدم تیز هوش و فعالی هستی؛
حقته.

قاسمی:

ولی مدیر عامل حکم رو به اسم حسینی صادر کرده. چند سال دیگه ام نوبت بازنیشتگی ما میرسه.. با این حساب اگه نجنبیم دیگه ترقی بی ترقی... اینجا آخر خطه.

ظریفی:

- فاسmi:** من که زیاد به اینجور چیزا فکر نمی‌کنم. در
ضمn اگه پای حسینی درمیون نبود، حتماً حکم
به اسم تو صادر شده بود... ولی خب شده
دیگه.
- ظریفی:** ببین قاسmi جون، میخوام یه خواهش ازت
بکنم، قول میدی نه، نگی؟
- فاسmi:** /بعد از کمی فکر / چی هست؟
ظریفی: توبگو قول میدی.
- فاسmi:** والله، چی بگم... / مکث / باشه، در هر حال بتو
مدیونم.
- ظریفی:** آه... بازم شروع کردی که!!
- فاسmi:** باشه دیگه نمیگم. خوب، گوشم با تؤه.
- ظریفی:** /قدم می زند. / ببین قاسmi، اگر حسینی نبود وضع
دیگه ای برام بوجود مییومد؛ ولی دیدیم که
نشد... منم اصلاً دوست ندارم تا بازنشتگی
دراین حد بمونم. برای همین از روزی که
فهمیدم حمیدی قراره بازنشته بشه...
- فاسmi:** مگه حمیدی ام میخواد...
- ظریفی:** /حرفش را قطع می‌کند. / تو از بس خود تو اسیر زندگیت
کردی، پاک از دور و برت بی خبری! آره جانم،
حمیدی ام داره بازنشته میشه.
- فاسmi:** نمیدونستم! خب میگفتی...
- ظریفی:** آره همینکه فهمیدم قراره بره، دست بکار شدم.

کلی تلاش کردم تا بالاخره تونستم حدود زیادی
نظر مدیر عامل رو متوجه خودم بکنم.

برای چی؟

قاسمی:

ریاست حسابداری دیگه.

ظریفی:

مگه واردی؟!

قاسمی:

تو که میدونی؛ مدرک اصلیم حسابداریه.
درسته؛ یادم نبود.

ظریفی:

پس تو خیال کردی همین جوری بیخودی تو
شرکت مسئول حسابداری شدم؟
حالا از کجا فهمیدی مدیر عامل نظرش نسبت به
تو مساعده؟

قاسمی:

از خود حمیدی شنیدم. میگفت؛ مدیر عامل
روم حساب باز کرده. مشغول پرس و جوست.
با این حساب همه چی جوره... خب مبارکه. از
ما چه کاری ساخته است؟

ظریفی:

یه سفارش کوچیک تا قضیه چهار میخه بشه...
چون حتماً درباره من از توهم می پرسه.

ظریفی:

/ قاسمی سکوت کرده و به فکر فرو میرود. /

چی شد؟ چرا یه دفعه ساکت شدی؟!
دارم فکر می کنم.
این که دیگه فکر کردن نداره... بین قول داده
بودی نه، نگی.

ظریفی:

قاسمی:

ظریفی:

بله قول دادم... منم نمی خوام نه بگم.

قاسمی:

پس فکر کردنت واسه چیه ؟	ظریفی:
/بلند شده بسوی پنجره میرود. / تازه دوزاریم افتاده.	فاسmi:
/بسوی قاسmi میرود. / تازه دوزاریت افتاده؟!!	ظریفی:
يعنى چه؟!	
/به پنجره رسیده است. / هیچی، بگذریم.	فاسmi:
چی چی رو بگذریم! دوباره يه حرفي زدی ومیخوای نیمه کاره ولش کنی؟ بگوییسم چی	ظریفی:
شده.	
قول میدی ناراحت نشی؟	فاسmi:
قول میدم، بگو.	ظریفی:
بیین قول دادی ها! همونطور که من قول دادم و	فاسmi:
زیرش نزدم.	
باشه بگو.	ظریفی:
/چرخیده چشم به خیابان می دوزد. / تازه متوجه شدم	فاسmi:
که تو چرا تو این مدت این همه تغییر کردی!	
اینهمه با من خوب شدی! حتی تو این چند روزه	
کاربرام جور کردی.	
من حتی ...	
/رودست خورده و مغبون/	ظریفی:
این حرف چیه میزنی!؟ / با دست روی دست دیگرش میزند. / بشکنه این دست... بشکنه! به هر کی	
خوبی کردیم آخرش يه جوری بدھکارشیدیم!	
/دلجوئی میکند / ... تو که قول دادی ناراحت	فاسmi:

ظریفی:

نشی، دیدی! داری بدقولی میکنی؟!
 /برافروخته / چی چی روناراحت نشم! تو اصلاً
 تهمت زدنو دوست داری.. لذت میبری... منو
 ببین...

قاسمی:

/دستپاچه حرف ظریفی را قطع میکند. / حالا چرا صداتو
 بلند میکنی؟ خوب نیست.

ظریفی:

/جری تر / آخه توآدموروانی. میکنی هر چند وقت
 یه بار، با حرفات جیگرموآتیش میزني. این که
 نشد من...

قاسمی:

/ظریفی را بغل کرده میبوسد. / ا، توهمن عجب
 بدقلقی ها! زودی از کوره درمیری. شوخی کردیم
 دیگه؛ اینکه اینهمه ننه من غریبیم بازی نداره...
 /خود را از دست قاسمی رها میکند. / ولم کن. خسته
 شدم از بسم متلک شنیدم! از بس خوبی کردم و
 در عوض بدی دیدم! شماها...

قاسمی:

/دست ظریفی را از پشت گرفته و او را به سمت خود
 بر میگرداشد. تقریباً ناراحت شده/ دیگه داری شورشو در
 میاری! اگه ما نمیخوایم چیزی بگیم، تو
 دیگه...

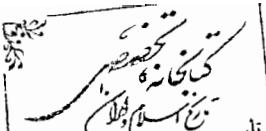
ظریفی:

/برافروخته/ دیگه چی میخوای بگی حضرت آقا!
 حرف تو میزني و آخرشم طلبکاری؟

قاسمی:

اولاً هیچ حرف نامربوطی نزدم؛ دوماً این تؤی
 که داری حرفوکش میدی.

- واسه اینکه دلم می سوزه. حرف ناحق آدمو...
اینقدر ناحق ناحق نکن... /برگشته، ظریفی را رها
کرده، و بسوی پنجره می رود. / دیگه حالم از این حق و
ناحق کردن تو داره بهم می خوره.
حق داری؛ چرا که حالت بهم نخوره!
ولمون کن تورو خدا. /دو دست خود را بهم میکوبد.
مگه تو قول ندادی، پس چرا الم شنگه راه
میندازی؟
- ظریفی:
فاسmi:
- /بسوی فاسmi میرود. / من الم شنگه راه میندازم؟
آقارو باش! این توهی که داری قشقرق بازی
در میاری. حرفتuo میزندی، پای جواب که میاد
دوقورت و نیتمت باقیه.
- ظریفی:
فاسmi:
- آنخه مگه من چی گفتم؟ یه کلمه گفتم تو...
عجب آدمی هستی ها! هر چی که دلت خواسته
بارمون کردی، تازه میگی یه کلمه؟! /براه می افتد
و در اطاق قدم میزند. /اونوقت من نفهم رو بین از چه
آدمی/با کنایه/ کمک و مساعدت می طلبم!
- ظریفی:
فاسmi:
- /بر افروخته/ بس کن دیگه ظریفی، اینقدر مظلوم
نمائی نکن.
- ظریفی:
فاسmi:
- کدوم مظلوم نمائی؟ خوبه والله! هم باید فحش
بخاریم، همونم بدھکار بشیم.
- ظریفی:
فاسmi:
- /میخواهد عکس العمل نشان دهد اما خود را کنترل میکنند.
لا الله الا الله... استغفرالله... بر دل سیاه شیطون

 لعنت!

لعنی لعنت فرستادن به شیطون، شاعر اکن از

تهمت و افترا دست برداری.

ظریفی:

قاسمی:

تو راست میگی؛ ولمن کن دیگه بابا. / هردو ساکت میشوند. قاسمی کنار پنجه چشم به بیرون می دوزد. بیرون برف شروع بباریدن کرده است. ظریفی پاکت سیگارش را درآورده و با میله بخاری دونخ سیگار روشن میکند. کنار پنجه آمده و سیگاری بسوی قاسمی میگیرد. قاسمی با کمی دست دست کردن سیگار را گرفته، بر لب میگذارد. هردو خیره به برف بیرون، مشغول سیگار کشیدن میشوند. لحظاتی در سکوت میگذرد، سپس ظریفی برگشته پشت میزش می نشیند. /

ظریفی:

قاسمی:

ولی قاسمی اشتباه میکنی... من فقط بخارطر منافع خودم با آدم طرح دوستی نمی ریزم؛ منم آدم.

ظریفی:

قاسمی:

/ برگشته بسوی میزش میرود. / بگذریم، بهتره دیگه حرفشم نزنی... راجع به اون موضوع هم اگه کاری از دستم بر بیاد انجام میدم.

کدام موضوع؟

ظریفی:

قاسمی:

صحبت با مدیر عامل. گرچه اون اهل اینجور کارانیست، نظر خودش شرطه؛ ولی در هر حال من به تو مديونم.

ظریفی:

دوباره که گفتی! اون موضوع اصلاً ربطی به اين

قضیه نداره. من همیشه سعی...

/دریچه باز شده رابطی سرش را داخل میکند. چهره اش کاملاً
درهم است. ظریفی حرفش را قطع میکند./
بلندشین بابا، بلندشین... /می زند زیر گریه/ مصیبت
بهمن رو کرده!

رابطی:

/قاسمی و ظریفی یکه خورده و متعجب به رابطی خیره
می شوند. در باز شده آقابابا وارد می شود. با دستمالی در حال
پاک کردن اشکش است. با دیدن گریه رابطی زیر گریه زده،
از درخارج می شود. قاسمی و ظریفی حیران مانده اند./

چی شده رابطی؟!

قاسمی:

حسینی... /بغض کرده، حرفش نیمه تمام می ماند./
حسینی...؟!

رابطی:

/سری به تأیید تکان می دهد. / جنازه شوآوردن... ما
میریم تشیع جنازه.

قاسمی:

/رابطی گریه کنان دریچه را بسته، میرود. قاسمی و ظریفی
مات بر جای مانده اند. قاسمی چند قلعی بسوی وسط اطاق
آمده، طاقت نیاورده زیر گریه می زند. سپس پاهایش خم
شده، می نشیند و در خود می گرید.

ظریفی بہت زده بر لبۀ میزش می نشیند. در بیرون برف
چرخ زنان بطرف پایین میرود. لحظاتی در سکوت میگذرد.
ظریفی بسوی قاسمی آمده و دست بر شانه اش میگذارد.

بلندشو، اتفاقیه که افتاده. خود تو اینقدر
ناراحت...

ظریفی:

قاسمی:

/برافروخته برخاسته و حرف ظریفی را قطع می‌کند. / چرا
ناراحت نشم؟ چرا؟ خیال می‌کنی من برای
حسینی گریه می‌کنم؟ نه، من برای خودم گریه
می‌کنم؛ برای پستی و ترسوئی خودم گریه
می‌کنم... ظریفی، من می‌ترسم. دلم می‌خواهد برم
اونجا، اما نمی‌تونم. برای همین از خودم بدم
او مده... من از اون پی‌مرد هفتادساله و بچه
سیزده ساله هم کمترم! تف به من... من خودم
بهتر از هر کسی میدونم چقدر خودمو اسیر این
زندگی کردم! من خودم بهتر میدونم دل وزیونم
با هم یکی نیست! من خودم بهتر میدونم وقتی
می‌گم اگه برم، پس کی هوای پشت جبهه رو
داشته باشه، یه بهونه بیشتر نیست... چون
خجالت می‌کشم بگم می‌ترسم... خجالت
می‌کشم... من خودم بهتر میدونم تا چه اندازه
دنبال منافع شخصی خودم هستم. تف... تف به
این زندگی...

/ظریفی هم چنان خیره به قاسمی مینگرد. قاسمی کم کم آرام
می‌شود. سپس بسوی جالب‌اسی رفته مکثی می‌کند و به
ظریفی/ مبارک باشه!

ظریفی:

/گوئی صدایش از ته چاه بیرون می‌آید. / چی؟
ریاست این قسمت. / ظریفی می‌خواهد حرفی بزند.
ولی تو... .

قاسمی:

ظریفی:

قاسمی:

نه، نمیخواهد چیزی بگی، ما هر دومون یکی
هستیم، ممتنها فرق من با تو اینه که من یه کمی
احساساتی هستم ولی تونه. در هر حال سد راه
رفت... اون رفت و ما... باز این زندگی
سگی... این میز... این پُست... این
قسمت... این حقوق ماهیانه... این سنت
خدمت... این تعاوونی... این صفت...! / آهی
می کشد. / ظریفی، من و تو اسیر این زندگی
هستیم... مثل پرونده های این بایگانی باید تو
قفس دست ساخته خودمون بپوسم و فراموش
 بشیم... بگذریم. / بارانی خودرا می پوشد. باز هر خندی /
اگه من و توئیم، آقا هم ظهور کنه بازم یه بهونه ای
پیدا می کنیم... خب توبمون. یکی باید اینجا
بمونه، من می رم تشیع جنازه... شاید بعد از ظهر
تو شرکت دیدمت.

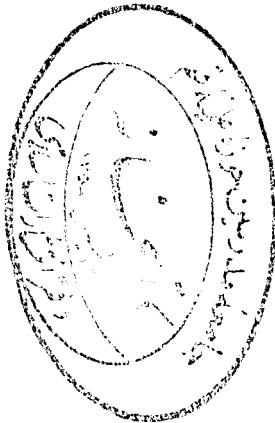
/ طبق عادت ساک دستیش را بر میدارد. به قصد رفتن...
می ماند. به ساک خیره می شود. پوزخندی میزند و آنرا بر
چوب رختی می آویزد و خارج می شود.

ظریفی مبهوت، می ماند. صحنه رفته رفته به تاریکی
می نشیند.

آوانی حزین از بیرون بگوش می رسد.../

پرده

زمستان ۶۵

بله خودشیک سپاریک ...

نوشتہ: حسین زاهدی نامقی

بیائید بیائید که گلزاردمده است
بیائید بیائید که دلداررسیده است
بیارید به یکباره‌مه جان و جهان را
به خورشید سپارید که خوش تیغ کشیده است

آدمها:

صفر
ذوالقدر
قهوه‌چی
شازده
عمو
میرزا
داش آقا
غلام

صحنه:

قهوه خانه‌ای نمور و نمناک، با دیواره‌هائی از گچ مرده و ترک
برداشته و ...

به خورشید سپارید... ۸۷/

آغاز با:

تاریکی،

شبی است پائیزی و سرد، زوزه تدبادی وزان و سگی از دور، آژیر اتومبیلی که
میگذرد تاریکی را میپردازد و در پرتو نور تازه به صحنه رسیده صفر هویداست که ردیف
دیزی های نهاده بر جاق را کنترل میکند، طنین کوبش چکشی از بالا:

ذوالقدر:

/از بیرون سرک میکشد/ تنهائی آقا صفر؟

صفر:

/متوجه او میشود /نه، چطور مگه؟

ذوالقدر:

/خند/ او سات هست؟

صفر:

آره.

ذوالقدر:

کجاست؟ /صدای یکنواخت کوبش چکش/

صفر:

/اشارة به بالا خانه/ بالاست.

چیکار میکنه؟	ذوالقدر:
پنجره خراب شده، باد که میزنه بازمیشه. داره تخته کوبش میکنه.	صفر:
جدی؟! خب، چه بهتر/ساکی در دست وارد میشود و با خود/ خیال م راحت شد.	ذوالقدر:
چطور مگه؟ طوری شده؟ /بخند میزند/ طوری که نه.	صفر:
پس چی؟	ذوالقدر:
هیچی... یعنی... راستش... همینطوری... اودمد یه زحمتی بہت بدم.	صفر:
اختیار دارین... چه زحمتی؟	ذوالقدر:
اگه اسباب زحمت نمیشه اینو/ساک/برام یه جای امنی بذار.	صفر:
ا... باشه... ولی... ولی خب چرا... چرا تو دکان اوستای...	ذوالقدر:
وقت زیادی ندارم، دیرم شده.	صفر:
/مانده/ بیینم، مگه جائی میخوای... قطع میکند/ دیرم شده، گفتم که، بعداً برات توضیح میدم.	ذوالقدر:
بدت نیادا... نمیخوام «نه» بگم، ولی خوب میدانی اگه یه موقع اوستام بفهمه... حرفش را ناتمام میگزارد، همچنان کوبش چکش، ذوالقدر درک میکند/	صفر:

آره، درسته، مهم نیست / به قصد رفتن / خدا حافظ.	ذوالقدر:
کجا؟ ... حالا چرا بدت او مد؟	صفر:
نه، چرا بدم بیاد؟	ذوالقدر:
گفتم شاید دلخور شدی.	صفر:
از چی؟	ذوالقدر:
باشه، هر چه بادا باد، بدهش من.	صفر:
نه، میبرم ش... خیلی ممنون.	ذوالقدر:
دیدی؟ وقتی میگم دلخور شدی نگونه.	صفر:
آخه...	ذوالقدر:
آخه نداره... بدهش من، گیرم که تو ش سر بریده ... / ساک را گرفته بطرف پستومیرود /	صفر:
/ ذوالقدر به ساعتش مینگرد، زوزه باد و بازگشت صفر / خاطرت جمع، جاش امن امنه، کسی تو پستو	صفر:
نمیره، او سا قدیرهم اگه دید خیال میکنه مال منه. شرمnde تم.	ذوالقدر:
دشمنت شرمnde باشه.	صفر:
/ به قصد رفتن / خب دیگه من رفتم، دکون رو ول کردم به امان خدا، تعطیل که شدیم فوری میام ...	ذوالقدر:
/ که صدای عطسه او را از ادامه باز میدارد و احساس حضور کسی در عمق صحنه بر اضطراب او میافزاید. /	ذوالقدر:
... ای... این کیه؟!... هان؟... تو که گفتی ...	ذوالقدر:

صفر:	/آرام/ کسی نیست... شازده س.
ذوالقدر:	/نگران/ شازده؟! شازده کیه دیگه؟!
صفر:	مال همین محله س.
ذوالقدر:	عجبیه! ... متوجهش نشم!... بیشم... یعنی ممکنه شنیده باشه؟
صفر:	گمون نمیکنم، مست خوابه.
ذوالقدر:	/شازده از ابتدا در سایه روشن عمق صحنه در حالیکه پشت به صحنه پالتوی مدرسی روی خود کشیده و در خود پیچیده است، در نگاه اول به سختی شناخته می شود./
صفر:	مطمئتی؟
ذوالقدر:	مطمئن که نه، ولی خب... میشه امتحان کرد.
صفر:	چه جوری؟
ذوالقدر:	این جوری، هی... شازده... با توان... شازده. /به ذوالقدر/ دیدی؟... خوابه... قولت میدم الان
ذوالقدر:	داره هفت پادشاه خواب می بینه.
ذوالقدر:	شک به دلم افتاده.
صفر:	خیالت راحت باشه، دنیار و آب ببره شازده روخواب.
قدیر:	/روی پلکان ظاهر میشود/ تو که باز گرم اختلاطی، پس کی به کارات میرسی؟ /صفرو ذوالقدر غافلگیر شده/ /جا خورده/ سلام... سلام اوسم قدیر . /اوسم قدیر سنگین و ساکت از پله ها پایین میاید/ ... حالتون خوبه اوسم قدیر؟

<p>/بی توجه به او میاید تا رو در روی صفر/ هر وقت دیدمت سرگرم و راجی بودی، عینه پیرزنا، آنچه بشر حیا کن چقدر حرف؟ /چکش راجانی میگذارد./</p> <p>/دخالت میکند/ می بخشین، تقصیر من بود. ا...؟ ... جدی میفرمائین... بنده خیال کردم تقصیر بنده بوده.</p> <p>/پشمیان از گفتن/ حالا چرا ناراحت میشین؟ چرا که نشم؟ /براق/ باشه، اگه دلخورین دیگه نیام.</p> <p>چیه؟ به تریج قباتون برخورد؟ نه، اما انگاریه چیزی هم طلبکارین؟</p> <p>/در حالیکه قصد خروج دارد صفر خود را مشغول میکند/ گوش کن بین چی بہت میگم، یا پاتو از کفش کارگر من بیار بیرون یا جلوی اوستات رو میگیرم و میگم، آق مصیب، شاگردت شده موی دماغ من، نمیذاره کارگرم سرش به کار و کسبش باشه، حالت شد؟</p> <p>من کی آق صفر و از کار و کاسبی انداختم که این باردومش باشه؟</p> <p>آره اوستا تا حالا هیچ وقت آقا ذوالقدر... قطع میکند/ تودیگه خفه، هوم... شاهدت کیه؟ ... ڈمب... /به ذوالقدر/ اصلاً بینم توبا این</p>	<p>قدیر:</p> <p>ذوالقدر:</p> <p>قدیر:</p> <p>ذوالقدر:</p> <p>قدیر:</p> <p>ذوالقدر:</p> <p>قدیر:</p> <p>ذوالقدر:</p> <p>قدیر:</p> <p>ذوالقدر:</p> <p>قدیر:</p> <p>ذوالقدر:</p> <p>صفر:</p> <p>قدیر:</p>
---	--

پسره چه سرو سری داری، هان؟ کی؟... من؟!	ذوالقدر: قدیر:
نخیر، شوهر عمه بنده... پس کی؟ منو می بینی؟... صدتا مث تورو میبرم لب چشم وتشنه بر میگردونم، حالیته یا نه؟ نه خیال کنی که هالوام، نه، حالیمه، میفهمی؟ نه.	ذوالقدر: قدیر:
باشه... نفهم... میگن یه بار جستی ملخک ... دوبار جستی ملخک بار سوم چی میشه؟ همون که شما میگین، با بچه قنداقی که طرف نیستی او س قدیر.	ذوالقدر: قدیر:
/تهدیدوار/ به ارواح پدرم یه بار دیگه دور و براين پسره بپلکی من دانم و تو. هر کاری دوست داشتی بکن. /و میرود، صفر که تنها شده برای دور ماندن از خشم قهوه چی به بردن خردنهانهای صرفی در پستومتوسل می شود. /	ذوالقدر: قدیر:
/رو به در خروجی/ من آق مصیب نیستم... بچه گول میزنی هان؟... آره ارواح پدرت. /سربرمیدارد/ ای بابا... بربردم آزار لعنت، چه خبرته؟ نمی فهمی؟ نمیگی شازده خوابه؟ گور بابای شازده، هتل که نیست... پاشوبزن بیرون... یالا.	شازده: قدیر:
نوکرتم بابا... شوخی هم سرت نمیشه؟	شازده:

/درهم ریخته مردی با تمامی خصوصیات یک معتمد — دنده به
دنده شده باز میخوابد/

بیینم، توبا این پسره لندھور چه سرو سری داری؟
هیچی به خدا. /برگشته/
بدھکاری بھش؟
نه جون اوستا.

قدیر:

صفر:

قدیر:

صفر:

قدیر:

صفر:

قدیر:

دنبال الواتی میرین؟
خدا نکنھه اوستا، پس درستیه.
درست؟!... هوم، تو گفتی و منم باور کردم،
ھالو خودتی... الان یه ماه نیست تو این محل
پیدایش شده اما با تو همچین ریخته رو هم که
انگاری یه عمره هم دیگه رو میشناسین.

اتفاقاً همینطوره، چند سالیه میشناشمش، بزرگ
شده یه محلیم، توبه کوچه پا گرفتیم، یادش بخیر
... محرم که میشد، دھه عاشورا خرج میدادن...

صفر:

آسمون ریسمون نیاف، کاری ندارم... بچه محل
و آشنا و غریبه هم سرم نمیشه، کارگر من باید
سرش به کار خودش باشه، آهسته بیاد آهسته بره،
حالیت شد؟

قدیر:

بله اوستا، حالیم شد.
خب، استکانها رو جمع کردی؟
الساعه جمع میکنم. /مشغول میشود/
به جای این پرچونگی ها به کارت برس.

صفر:

قدیر:

صفر:

قدیر:

چشم اوستا. /ومیرود.	صفه:
/باخود/ کی میخواهد آدم بشه، خدا عالمه. /لحاظاتی به سکوت، قفس کرک را از میخ بر میگیرد و... آهای شازده... چقدر میخوابی؟ بَسِت نیست؟ /... و به پستورفته پاکت ارزن را میاورد... / مگه با تونیستم تن لش؟... آهای، یارو... جاخوش کردی؟ /... تکانش میدهد/ پاشوبینیم، پنه تو گوشات چپوندی؟	قدیر:
ها؟... چیه؟... چیه بابا، چه خبره؟ خودتی، فیل هوانکن، پاشوبزن به چاک. تونمیری زهله م ریخت. /دهن دره میکند./ به جهنم، قهوه خونه س... کاروانسرای شاه عباسی که نیست.	شازده:
/و به تمیز کردن قفس میپردازد و شازده به جمع و جور کردن خودش/	قدیر:
آدم هم اینقدر کج خلق! ! چای و چرت روزدی، میخوم صناردشت کنم.	شازده:
خوب بکن پدر من، بربخیل لعنت. /سیگاری روشن میکند./	قدیر:
سه ساعتِ تمومه، شوخی که نیست. حالا بیایه پکی به این بزن... نمیکشم.	شازده:
	قدیر:

شازده:	جان شازده بگیر... این تن بمیره.
قدیر:	زیر خاک بره، گفتم نمیکشم.
شازده:	وینستونه، چارخط، چهارخط آمریکانی.
قدیر:	برشیطون لعنت، بالاخره پامیشی یانه؟
شازده:	بهمه، انگاری حکم نادره، آدم اینهمه سمج؟!
قدیر:	سمج یا ممعج پاشوبزن به راه.
شازده:	ای بابا... /آرام/ سگ پبله. /غرو لند کنان از تخت پایین میاید/ اگه گذاشت یه چرت معقول بزنیم. بقصد رفن/ دلمون به یه چرت جزئی خوش، اینم دریغ میکن.
قدیر:	آهای... یابو علفی، /کار قفس تمام شده/ باز سرت رو انداختی پایین و راه افتادی؟ برمیگردد/ د نوکرتم تو میگی برو... ما که
شازده:	نخواستیم برم. راهش را می بندد/ کجا؟
قدیر:	مگه خودت نگفتی؟!
شازده:	من گفتم برگرد؟
قدیر:	نگفتی؟
شازده:	یه دیزی و شش تا چائی، دوازده تومن و هشت ریال، بسلف و بعد بزن بیرون.
شازده:	ای به چشم، خوب شد یادم آوردی، توبمیری پاک یادم رفته بود. /جیبها را میکاود/ د!... یعنی چه؟! این توبود... نخیر، آب شده رفته

زمین!... این توهمند که نیست... / عمروارد میشود/	عمو:
مش قدیر... هستی یا نه؟ / با ریش و موئی سپید و بلند و لباسی مندرس و عینکی دودی/	قدیر:
آره عموم، چرا که نه؟ / خود را به در میرساند و عصای عموم شهر فرنگی را میگیرد/	قدیر:
— خدا قوت عموم، مونده نباشی؟	
سلامت باشی.	عمو:
بیاتو... خب عموجان، چه حال... چه خبر؟ / عموم رامی نشاند/	قدیر:
خبرها پیش شماست.	عمو:
فرمایش میفرمائی، چه خبری؟ / چای میاورد.	قدیر:
قابل عرضی ندارم.	عمو:
بفرما چائی، تازه دمه.	قدیر:
منون.	عمو:
/وارد میشود/ به به، یا علی مدد... چطوری عموم؟	صفر:
علی نگهدارت.	عمو:
دیر کردی عموم؟	صفر:
راست میگه عموجان، دیر او مدمی؟	قدیر:
بعد از نماز آقا منبر داشت نشستم.	عمو:
آقا؟	قدیر:
میر عمامد.	عمو:
آقا میر عمامد که منبرش قدغن بود؟!	قدیر:
چارتا چای میرم واسه حاج ذبیح.	صفر:

اگه خودش بود بگواوستام گفت جریان چی شد؟	قدیر:
چشم اوستا. /ومیرود. /به شازده آخرش پیدانشد؟	صفه:
چیزی گم کردی عمو؟	قدیر:
نه عموجان با شما نیستم، با یه مفتخار گردن کلftم.	عمو:
حالا دیگه ما شدیم مفتخار؟	شازده:
ببخشین خودمو گفتم قربان... یهع... رورو برم.	قدیر:
درسته نوکرتم؟ یکی بیاد گنده بارت کنه، خوشت میاد؟	شازده:
موضوع چیه مشدی جان؟	عمو:
هیچی عمو، سه ساعت تمومه تمرگیده اینجاو داره میلمبونه، حالا پای حساب که رسیده زورش میاد.	قدیر:
می بینی که، دارم میگردم. /همچنان جیهایش را میکاود/	شازده:
میخوام صد سال سیاه نگردي.	قدیر:
خب چیکار کنم، نیست... گم شده. حالا خودمودار بزنم؟	شازده:
چطور وقتی میخوای دواموا بخری گم نمیشه؟	قدیر:
حالا که شده... آه... عینه و کف دست، آس و	شازده:

پاس... نیگا...	
مرد نباشم اگه بذارم دیگه پاتواینجا بذاری.	قدیر:
پس یا حق... ما رفتیم. / و میرود که برود ولی... / کجا؟!	شازده:
د!... آخه با چه ساز تو باید رقصید نامسلمون؟	قدیر:
میمونم میگی برو میرم میگی بمون... پس چیکار کنم؟!	شازده:
پول... پولتوبده.	قدیر:
گفتم که... ندارم.	شازده:
به من چه که نداری.	قدیر:
ببینم عمو، حسابش چقدره؟	عمو:
چیزی نیست، یه دیزی و شش تا چائی.	شازده:
باشه، بذارش به حساب من.	عمو:
خودت که بهتر میدونی محتاج پول این جور آدما که نیستم. دست به دهن نموندم، ولی خوب، تا به کی؟ هر دفعه میاد، یه بهونه‌ای، یه فیلمی اگه خیال میکنه سرگنج نشستم یا به کسی باج میدم، کور خونده، گدا خونه هم که باز نکردم. آخه اینا به چه درد مملکت میخورن عمو؟ مثل انگلن. سربار مردم. نون خور اضافی دروغ میگم؟ دنه دیگه، سود و منفعت این جماعت چیه؟ به قمر بنی هاشم هیچی، حالیته یا نه؟ این طایفه رو خدا می‌شناسه، نه من و تو. اینا به اهل وعیال و	قدیر:

اولادشون هم رحم نمی‌کنن تا چه برسه به
دیگرون. می‌گن خدا خرو شناخت که شاخص
نداد، و گرنه...

/پرخاشگر/ بسه دیگه، چقده سرکوفت مش قدیر؟
معرفت هم خوب چیزیه درسته که شدم
بچه ترسونک. یه آدم ز پرتی، بوی گندمیدم.
زندگیم شده مثل گنداب، ولی آخه منم آدم.
واسه خودم کسی بودم، برو بیائی داشتم،
نداشتم؟ /چند اسکناس مچاله شده از توی ساق جوراب
بیرون می‌آورد و یک اسکناس بیست تومانی را با غیظ روی
میز پرت می‌کند و می‌رود./

آهای... باتوام... شازده /صدای نفیر باد/
خوبیت نداشت، بدجوری دماغشو سوزاندی.
آخه میگی چیکار کنم؟ کاریه روز دور روزش
که نیست.

مدارا عمو... مدارا کن.
یکی از اون حقه بازهاش.

هرچی هست بالاخره بندۀ خداست.
با آنهمه جزّ جگر میدونی آخرش از کجا پول
درآورد؟ از تو جورابش. /مجدداً چای می‌آورد.
جای تعجب نیست دائمی، پول واسه گردی
جماعت یه وعده نشئه کردنه. جنس را که
بی پول نمیدن.

شازده:

قدیر:

عمو:

قدیر:

عمو:

قدیر:

عمو:

قدیر:

عمو:

اینا جرثومه های فسادن.	قدیر:
هرکاری مشدی جان حکمتی داره، وقتی قراره مملکت چوبشه جز این چه انتظار داری؟	عمو:
سردنشه عمو، از دهن میافته. قربون دست و پنجه ت. / صفر باسینی و استکانهای خالی	قدیر:
سرمیرسد. /	عمو:
حاج ذبیح گفت یه تک پابرین پیشش. خیله خب، بیکار نمونی... یه دستی دور و برت بکش.	صفر:
چشم اوتا.	صفر:
قهقهه چی میرود، صفر به کار، عمود آرام چانی اش را هورت میکشد /	عمو:
بیرون چه بادی میاد. آره، بدجوری زوزه میکشه.	صفر:
تابجنی زمستون رسیده. کار و بار چطوره عمو؟	عمو:
تموم شد، هرچی که بود فروختم. / تاباور/ فروختی؟! اولی... اسباب رزقت بود عمو.	صفر:
دیگه خسته شدهم، شوخی که نیست، بیست ساله.	عمو:
حالا میخوای چیکار کنی؟ / ضمن وارسی بخاری/ هرکاری که خدا بخواهد... شهر فرنگی و این چیزا دیگه به درد بچه های این دوره زمونه	صفر:
به خوشید سپارید... / ۱۰۱	عمو:

نمیخوره.

صفر:

آره خب / یا کنایه / چون سرگرمی بهتری دارن بازی
بگو مرگ بر شاه، عمو.

/ و به قصد آوردن نفت به پستومیرود. لحظه‌ای بعد میرزا از راه
میرسد کامله مردیست گوژپشت ولنگ، ساعت فروش
دوره گردی که گاه سرفه‌ای سمعج امانش را میرد، ویترینی پر
از ساعت بر گردان آویخته /

میرزا:

مهمنون نمیخوای مش قدیر؟ / عمو رامی بیند /
به به! ... عمو شهر فرنگی ... یه تیرشد و
دونشون. / خنده و سرفه /

عمو:

سلام علیکم آمیرزا!

میرزا:

سلام از منه، کوچیکتم. / وضمن آن ویترین را روی میز
شلوارش را بالا و کمربنده را محکم می‌کند /

عمو:

بزرگی آمیرزا. / صفر با ظرف نفت وارد میشود /
مرشد... زنگ را بزن، آمیرزا است.

صفر:

میرزا:

چطوری صفرخان؟ حالت خوبه؟
کم پیدائی آمیرزا؟

میرزا:

صفر:

اوستات کجاست؟

میرزا:

صفر:

همینجاست. / چانی میریزد /

میرزا:

صفر:

چقدر سوت و کوره؟!

میرزا:

صفر:

بفرما...

صفر:

میرزا:

وقتی شبه همه جا شبه، ای... کسب و کار منم
کساده.

بالاخره يه ساعت قسطي به ما ندادي.	صفر:
تو خواستي و ما نداديم؟	میرزا:
/ضمن براندازی ساعتها/ سیکو میخوام... سیکو پنج.	صفر:
مفتش گرونه.	میرزا:
خوش مدله.	صفر:
«وستن واچ» دارم بهتر از صد تا سیکو.	میرزا:
سیکو سره.	صفر:
عرض میکنم، دوروز ببندیش روز سوم خرابه.	میرزا:
محاله.	صفر:
خبره میگه، این کارمنه، خراب نشه یا عقب میکشه یا جلو، میگی نه؟ در عوض، وستن واچ /ساعته را بیرون میآورد/ نیگا... معرکه س عین عروس، صفحه مشکی... تقویم دارد...	میرزا:
شب نما... انگ تو... از همه مهمتر ضد آب و ضد ضربه!	
چقدری تمو میشه؟	صفر:
توبرش دار، قابلی نداره... یه جوری کنار میایم.	میرزا:
مثل؟	صفر:
چهار صد و بیست خریدشه، هر چی دوست داشتی بده.	میرزا:
چهار صد و بیست؟! دست دومه که؟	صفر:
پس میخواستي دست چندم باشه؟	میرزا:
تلقش هم که ترک داره.	صفر:

- اینمیگی؟ عیبی نداره.
بندش چی؟ نیگا... /میرزا دلخور ساعت را پس
میگیرد/
ای بابا، نمیخوای بگونمیخوام، چرا تو سرمال
میزند؟ نکنه میخوای بزرخش کنی؟
آخه معامله که چشم بسته نمیشه.
عزیز من غریبه که نیستی بخواه بهت بندازم.
/سفر میرود چای بریزد، میرزا سیگاری آتش میزند و باپک
دوم به سرفه میافتد/
حالا چرا دلخور میشی؟
جان عموم، تونمیری گفتم به کی بدم بهتر از تو؟
وگه نه ده تا مشتری داره دست به نقد.
خب دیگه، جوونه... دلش دنبال سیکوپنجه.
/چای میاورد/ بفرما... اینم یه چائی دبش، کمر
باریک و ترمیز، حالا بگو که دلخور نشدهم.
کاسب که دلخور نمیشه، /لحظه‌ای به سکوت و.../
راستی عموم، شنفتی؟
چی رو؟
از امشب هم که حکومت نظامیه، شنیدین؟
آره.
منم از رادیو شنیدم.
پس حقیقت داره.
آره...
میرزا:
صفرا:
میرزا:
صفرا:

/قهوه چی وارد میشود — صفر که بخاری را روشن کرده ظرف
 نفت را به پستومی برد /
 آفتاب از کجا دراومده؟!
 سلام علیکم مش قدیر.
 گلی به جمالت بابا.
 خوش میگذرد؟
 مخلصتم میرزا... / صفر چراغ را به بالاخانه میرد/
 دروغ نگم چندروز پیش یادت افتادم، گفتم
 ببین چی شده که آمیرزا دور مارو خیط کشیده.
 اختیار داری، هر کجا که هستم یادتم مشدی،
 ولی خب گرفتاری مگه میداره؟
 از گرفتاری که نگو آمیرزا / به صفر که از پله ها پایین
 میآید/ چرخ رو بردار برو تا خونه...
 /سریع / چشم اوسا.
 به مادر جمال بگو میرم پیش آقا داداش، شاید
 بشه دکونشو واسه یه نفر معامله کنم، دیرشد
 دلوپس نشه.
 چشم اوسا.
 دیر نکنی میخوام تعطیل کنم.
 نه اوسا، پام به رکاب نرسیده برگشته م.
 آره اروح عمهت، خاطر جمع...
 سربه هواست آمش قدیر...
 خدا نکنه پاش از پاشنه در برسه بیرون... میگم

قدیر:
 میرزا:
 قدیر:
 میرزا:
 قدیر:
 میرزا:
 قدیر:
 میرزا:
 قدیر:
 صفر:
 قدیر:
 صفر:
 قدیر:
 صفر:
 قدیر:
 میرزا:
 قدیر:

پسرفیق بازی هم حدی داره، دوره زمونه خراب
شده... بجنبی افتادی بدام نااھلش... مگه به
خرجش میره، میگم بابا، هر سخن جائی و هر
نکته مقامی دارد... چفت و بست دهنت محکم
باشه. یه وقت دیدی گیر افتادی ها... خیر،
یه گوشش درو یکی دروازه. همین پریروز سر
میدون، بسم ا... نگفته بساطی به پا کرده بود، بیا
وبین، حالا بگو با کی سرشاخ شده بود؟... با
غضنفر، پس اکبر دالوندار.

اوه از اون چاقوکش های چموشه!
که چی؟ بد گفته؟ به کی؟ به مردم. خب
بتوجه، تو چه کاره ای؟ ریش سفیدی؟
گور باباش، بذار بگه، خب راست میگه.
شکمشون از نون گندم سیر شده، خوشی آزارشون
میده. نون گندم شکم از فولاد میخواد. و گرنه چرا
بریزن تو خیابون؟ چیکار دارن به خیر و شر
دولت؟ که چی بشه؟! آنه این درسته؟! به پیر،
به پیغمبر، نه. کسی امنیت خاطر نداره. رفته
بودم پیش حاج ذبیح میگفت: «چار ما هه که
پسرم از خدمت در رفته، نه تو خونه بند میاره، نه
دَم دکون دلو اپسم، میگم نکنه کاری دست خودش
بده، با این وضع و اوضاع غفلت کنی رو
چوبه دار آونگ شدی، ولی مگه حرف حالیشه؟

میرزا:
قدیر:

صد دفعه گفتم آقا مصطفی پا جفت بایست
پاچال تا منم یه فکری بحالت بکنم دلم میخواهد
دومادبشی سروسامونی بگیری. سری توسرها در
بیاری، اقا انگارنه انگار یه گوشش دره و یه
گوشش دروازه» /مذیانه/ غلط نکنم، پسر هم آن
طرفی است. خب حق داره. پدره، چرا که نترسه
واسه همین، دنبال جا میگرده واسه پسره سرفقلی
کنه میگه شاید دل بکار بده، سرگرم کاسبی
بشه.

امروزه روز هیچ بنده خدائی قرار نداره، همه
گرفتارن، خود من... برام نوشته‌ن که
خواهرزاده مو گرفتن پاشوبیا ولايت، نرم! بد
میشه... برم! دست وبالم خالیه... مونده‌م
پاک معطل، روم نمیشه بعد عمری جلای
وطن، حالا هم که میرم دست از پام درازتر
باشه...

چقدری کارت رو راه میندازه؟
شمنده ایم عمو، گفتم بیام از مش قدیر بگیرم.
نگی یه وقت دروغ گفت، خودت که شاهدی
شکر خدا... پرنده پر نمیزنه... سوت و کور...
یکی سرتونمیکنه بگه قدیر مردی یا زنده‌ای؟
مخارج لا کردار هم که تعطیل بردار نیست...
هست؟

میرزا:

عمو:

میرزا:

قدیر:

میرزا:

قدیر:

/ملوں/ میفهمم.

حالا شکم زن و بچہ رو باهاس چیکارش کرد،
خدا عالمه... جواب طلبکار روچی باید داد...
خدا میدونه.

میرزا:

قدیر:

کمیت همگی لنگه دائی... همه.
مگه نهار بازاریه دُمی تکان بدہ. و گرنہ ول
معطلم. یادته، ازیه ساعت به ظهرتا دو و سه جا
نبود سوزن بندازی، مقبول پنجاہ تا دیزی رودست
میرفت... اما حالا زور بزنی، دست بالائی
بالاش ده — یونزده تا زورکی...

میرزا:

صب تا شب مثل سگ پا سوخته سگ دو میزنم،
ولی کو؟ دریغ ازیه پاپاسی! کی میاد ساعت
دست دوم بخره؟! روز بیاد و بره، چطور بشه، یه
ساعتی با یه ساعت دیگه طاق بزنمواین وسط
ده بیست تومنی گیرم بیاد. حالا تو بگو همچی
پولی رو به چه زخمی بزنم؟ وصله تن کنم یا
لقمہ دهن؟

/سرفه میکنه — سیگار آتش میزند/

بند پول رفتنت نباش. دم نقداً دوهزار تومنی
دارم.

عمو:

قدیر:

فکر نکنی به درزدم دیفال بشنفه، نه بخدا،
منظورم بتونبود آمیرزا. باور کن به اندازه نیازت،
تو دست و بالم پیدا میشه، کمت باشه قرض

می‌کنم.

میرزا:

عمو:

جهود؟...

قدیر:

شکر خدا که مسلمونی هنوزم وجود داره.
مسلمون به داد مسلمون نرسه کی؟ قوم

عمو:

قدیر:

عمو:

قدیر:

عمو:

قدیر:

یهو تو این مملکت نمیدونم چه خبر شد؟! بگیرو
بیند، بزن و بکش! من که میگم زیر سرخار—
جیاست، دست اجنبی توکاره.

اجنبی؟!

دست کمشون نگیر عمو، روس، انگلیس.
اگه مردم طلب حق می‌کنن، نفس حق میزفن...
دلت خوش توهم... چه حقی؟!
حق اختیار.

دول خارجه رو نمیشناسی، هزار و یک حقه
دارن، تا دیدن مملکت به یه جائی میرسه...
سر و سامون میگیره...

عمو:

قدیر:

عمو:

میرزا:

قدیر:

عمو:

میرزا:

قدیر:

قطع می‌کند/ سرو سامون در چی؟
چه میدونم.
در بی ناموسی... لامذهبی.
مث گرگ هار افتادن به جون مردم.
نفس بکشی کلکت کنده شده.
مگه خون ما از خون شهید کربلا رنگین تره؟
مرگ یه بار، شیونم یه بار.
ساواکی جماعت تو بمیری حالیش نیست.

میرزا:	مرگ حقه.
عمو:	شتریه که دیریا زود در خونه هرکسی میخوابه، پس چه بهتر که آدم سرش را بلند کند، سینه شو سپر، بگه یا حسین.
میرزا:	/ که پای بشکه آب مینوشد/ السلام علیک یا ابا عبدالله. آخه ما کی هستیم؟ چی هستیم؟ یه مشت آدم آسمون جل یه لاقبا که آه نداریم با ناله سودا کنیم، مارو چه به این حرفای گنده گنده.
قدیر:	مظلومی که تن به ظلم میده، شریک ظلم ظالمه. مانه سر پازیم، نه ته پاز. صب تا شب واسه یه لقمه نون...
عمو:	قطع میکند/ صحبت نون و آب نیست، پای شرف و دین وايمون توکاره.
قدیر:	نمیدونم، شاید حق با توباشه. با من نه مش قدیر، با مردم.
عمو:	با هرکی شما بگین، چه کلاهی از این نمد به سرما؟
قدیر:	/ پرده در ورودی کنار میرود و داش آقا، سرماخورده و بیمار، تکیده رنجور و ضعیف و شاید شرمسار وارد میشود، ورودش خوشایند قهوه چی نیست.
داش آقا:	سلام دائمی... اجازه هست؟
داش آقا:	/ سکوت جز صدای باد، میرزا بطرفش میرود — داش آقا پسر بیمارش را به دوش گرفته — قامتی استخوانی و با پای

چپش که گچ گرفته و مدام از دردی جانکاه مینالد:	
میرزا:	چیه؟ چته ملوی؟
داش آقا:	/ دلمرده /
میرزا:	چشه؟... ناخوشه؟
داش آقا:	چند روزه.
عمو:	خدا بدنده، چی شده؟
داش آقا:	نمیدونم، مت جنازه مونده رو دستم.
میرزا:	حالا چرا معطلی؟ ببر رو تخت بخوابونش.
قدیر:	/ داش آقا بطرف تخت و قهوه چی به بهانه کار... /
داش آقا:	گفته بودم این طرفا پیدات نشه، نگفته بودم؟
قدیر:	/ مانده / جائی رو سراغ ندادشم.
داش آقا:	به من چه؟ میگی من چیکار کنم؟
قدیر:	یه شب هزار شب نمیشه، یه امشب...
قدیر:	بسه هر چه خوبی کردم، بزن بیرون / به قند شکستن /
عمو:	ناراحتی، خدارو خوش نمیاد.
قدیر:	هر وقت او مدد نسیه خورد، دادن و ندادنش مایه
قدیر:	مکافات، آخرش چی؟ جبران کرد... هوم، مال
قدیر:	دزدی آورد قهوه خونه. یه رادیو ضبط تو شیبا،
قدیر:	گفت «مش قدیر امانته، پیشتب باشه»...
قدیر:	گفتم، بذار تو پستو، گذاشت و رفت. پشت
داش آقا:	سرش آژان او مدد گفت «مال دزدی میخری؟!»
داش آقا:	آخه بگونالوطی، سزای خوبی همینه؟!... آره؟
داش آقا:	قسم میخورم نمیخواستم اینطور بشه...

هر چی بوده گذشته.
 عمو:
 میرزا:
 بخوابونش، خسته شدی.
 قدریز:
 بشکنه دست بی نمک.
 میرزا:
 چقدر داغه طفلک!
 قدریز:
 دست بی نمک زیر ساطور بره بهتره.
 /قدھای شکسته را داخل پیت میریزد/
 میرزا:
 از زور تب داره میسوزه.
 عمو:
 دکتر چی؟... بردیش یا نه؟
 داش آقا:
 برده مش... چه فایده؟
 عمو:
 چطور مگه؟
 داش آقا:
 دکتر پولی چه میکنه، آدم دولت بکنه؟!
 میرزا:
 خدا نکنه سرو کار آدم با دکتر جماعت بیفته...
 داش آقا:
 روز تب، شب مرگ.
 غلام:
 /گرفتار تب و درد/ بابا... بابا...
 داش آقا:
 /هرasan با برپالیش/ جان بابا... غلامم...
 غلام:
 آب... آب...
 داش آقا:
 بابا به قربان تو... الساعه /قبل ازا میرزا لیوان آب را
 آورده/
 میرزا:
 بیا بگیر، اینهم آب...
 داش آقا:
 ...قربون دستت آمیرزا... /به غلام/... بیا
 پسرم... غلام جان... چشات رو واکن بابا...
 غلام:
 آب... بخور بابا...
 غلام:
 /تب آلد/ ... دارن میان... دارن میان...

کی؟!... کیا غلام؟!	داش آقا:
اونا... ازاون دور دورا...	غلام:
بیا... بیا پسرم... غلام جان... چشات رو واکن بابا... یه کم آب بخور.	داش آقا:
/همچنان درتب و هذیان/ دارن میان... دارن میان...	غلام:
کیا... کیا غلام؟!	داش آقا:
اوون دور...	غلام:
غلام...	داش آقا:
علم دارن...	غلام:
یکی یه کاری بکنه...	داش آقا:
کتل...	غلام:
آب بخور بابا... آب...	داش آقا:
طبل و شیپور...	غلام:
/لیوان از دستش میافتد/ یا ابوالفضل.	داش آقا:
صداشون... توگوشمه... جمع میکشن...	غلام:
زده به سرش!	داش آقا:
نه... نه...	غلام:
خون جیگرم نکن غلام... دق مرگم نکن پسر...	داش آقا:
/ومیگرید/	
نه... ننم کجاست؟... نه...	غلام:
لیچ عرقه، گرگرفته!	میرزا:
عرق کنه بهتره، تب از تنش میره.	عمو:

قدیر:	آمیرزا.
میرزا:	/نگاه میرزا/ بیرون بالا.
داش آقا:	/زیر بغل داش آقا را میگیرد/ پاشوداشی، پاشو بینم.
قدیر:	/بلند میشود/ شرمندهم دائی... شرمنده... /گریان/ خیلی خوب... لابد چاره ای نداشتی.
داش آقا:	دلم میخواهد زمین زیر پام شقه بشه...
قدیر:	بیرون بالا.
غلام:	/همچنان تب آلوده/... آی... خانوما...
داش آقا:	آقایون... برادرها... مریضم ناخوشم... دردمندم،
قدیر:	شیش ماهه پامو گچ گرفتن... چرکی شده...
عمو:	ورم کرده... بو گرفته... دکترا جواب کردهن،
قدیر:	آی... خواهر... برادر بی پولیم و غریب... بچه
میرزا:	شهرستون، صدقه رفع بلاست... محض خدا،
داش آقا:	برادر... خواهر... بلا... بلا... بلا...
قدیر:	چرا اینقدر هذیون میگه بچه؟ !
عمو:	بحرون تبه.
قدیر:	دل بد نکن.
داش آقا:	بسپرش دست خدا.
میرزا:	حالا که این حالت دست کم پاشواز گچ در آن
داش آقا:	انصافت کجا رفته؟ !
داش آقا:	میگی چیکار کنم؟ ... آدم زنده خرج داره.
میرزا:	/میخواهد قالب گچ را از پای غلام بیرون بیاورد که:/
داش آقا:	زیر بغلش رو بگیر بینم... یالا ده
داش آقا:	خدا عمرت بده آمیرزا.

میرزا:	یاعلی.
داش آقا:	یا علی . / از پله ها بالا میبرند / یاعلی مدد.
میرزا:	یا علی . / به بالا خانه میروند لحظه ای به سکوت و سکون / بیچاره، جیگرم آتش گرفت.
داش آقا:	و باز ریتم یکنواخت قندشکن / طفلک، اینم خیری ندید، ننهش اون و باباش این، حال و روز خودشم که معلومه، خدا رحمتش کنه، ننهشو میگم... زن رحمت کشی بود، گنداب زباله پشت خونه شون و سل بد مصب ... /با آشکار شدن میرزا بر پلکان شازده نیز از پس پرده به درون
قدیر:	می چپد / نوکرتم آمش غدیر. باز که سرو کله ت پیدا شد؟ چوق خطم پره.
شازده:	تازه انگار اول بسم الله ست. جون بچه هات... نسیه بهم نمیدن.
قدیر:	گیر عجب معركه ای افتادم ! تنم داره تیر میکشه، تورو خدا ...
شازده:	گل گفته ن، هر چه مار از پونه بدش میاد در لونه شن سبز میشه.
شازده:	بذر دست و پاتوماچ کنم، جون مشدی بذار... برو ببینم، ا... نیگا تورو خدا... مث کنه

می چسبه!	
اگه نرسه نفله میشم.	شازده:
نفله شدی.	قدیر:
بیست تایه تومنی کسری دارم، بیست تومن ناقابل.	شازده:
کسری دارم!... هه... مگه من نذری دارم? پالتو از دوش بر میگیرد. / بیا... پیش توباشه گروئی، پولتوندادم مال تو.	قدیر: شازده:
بنداز دور، به لعنت خدا هم نمی ارзе. / به میرزا/ مال شما، تورو خدا بخر... بخرش آمیرزا... ضایع میشم.	قدیر: شازده:
خر خودم میلنگه، پولم کجا بود? بطرف عمو میرود/ تو... تو لوطی... تو آقا بدادم برس... من رو بازار.	میرزا: شازده:
اگه ماهی که سی روزه، میگفتی هر شب میخوام مهمونت باشم، شام من گردن تو، شب به شب یه پُرس چلوکباب سلطانی مهمونم بودی. اما چون پول میخوای واسه دوا، واسه خرج عملت نه، نمیدم.	عمو:
/ با عصبانیت/ اینهمه روضه خوندی که بگی نه، نمیدی؟! خب به درک، بدراک پیر سگ هاف هافو.	شازده:
بله بله!... غلطا!! اکبیری کثافت!... طلب	قدیر:

داری؟... بزن بیرون.	عمو:
/با مهربانی / سر به سرش نذار قدیر، ولش کن. پر رو میشه عمو، / به شازده / معطل چی هستی؟ بزن بیرون مرتبکه مفنگی.	قدیر:
شازده:	
/ به عزم رفتن / تقصیر تو نیست، اگه میرفتم لا پورت بدم این ریختی	قدیر:
قطع میکند / واساببینم، لا پورت چی؟! چی گفتی؟!	قدیر:
شازده:	
شنفتی. لا پورت چی؟!	قدیر:
واسه چی از من می پرسی؟	شازده:
از تون پرس از پدرت بپرسم؟	قدیر:
نه مش قدیر، از شاگردت بپرس... از آق صفر.	شازده:
چی میخوای بگی؟ خدوت میفهمی.	قدیر:
شازده:	
/ راهش را سد میکند / د حرف بزن نستناس. دستتوبکش.	قدیر:
میزنم تو ملاجت... یقه روول کن.	شازده:
شازده:	
/ دخالت میکند / از خر شیطون بیا پایین قدیر. محاله.	میرزا:
د عوضی، خفه شدم. میگی یا نه؟	قدیر:
شازده:	

برشیطون لعنت، دنال شرنگرد.	عمو:
/کولی بازی/ ای وای... زورت به شازده رسیده نوکرتم... نشونت میدم. میکشمت.	شازده:
پاسبان... صدات رو بیار پایین بی همه کس. پاسبان آهای...	قدیر: شازده:
/روی پله ها ظاهر میشود— گچ پای غلام را در دست دارد/ کوتاه بیا... استغفرا... ولش کن. خماره، حالیش نیست.	داش آقا: میرزا:
منم این حرفاً حالیم نیست، دیالاً، حرف بزن، لعننتی. ایها الناس به دادم برسین... کشت... پاسبان... خفة قون...	عمو: میرزا: قدیر: شازده:
ببین چه الٰ شنگه‌ای راه انداختن... پاسبان... پاسبان... پاسبان...ن...	قدیر: عمو:
/میرزا و داش آقا در تلاش برای رهائی شازده، شازده فریاد کشان و کمک طلب، یک لحظه از دست قدیر میگریزد — بخود میچیزید — غلت میزند صرع گونه — حاضرین مبهوت:/ حالا چه خاکی به سرش بریزیم؟ نمیره؟! فکر نکنم... غش کرده.	میرزا: داش آقا:

- همینو کم داشتم.
چاقو داری؟ / وقد شکن را برداشته دور شازده را خط
میکشد /
- آخه مرد حسابی، با این جور آدما که نمیشه در
افتاد جونشون کف دستشونه. یه چاقوراست میزنه
سردلش، میفته گردن تو. دروغ میگم؟
نه والا.
- قوزبالا قوز همینه دیگه، قولی قدیمیا، سه پشت
آید وزن زاید و اندر وسط معركه مهمان عزیزی
زدرا آید.
- /نا گهان/ یافتم، یافتم دائمی، تونمیری یافتمش.
!/با تعجب/ یافتی؟!
چی چی رو یافتنی آمیرزا؟!
چاره درد شازده رو.
- چه جوری؟!
همونکه خودش گفت... /جیهایش را میگردد و یک
اسکناس بیست تومانی درمیآورد/ یه بیستی ناقابل.
- !/ناراحت/ حالا چه وقت شوخیه؟!
اتفاقاً جدیه، میت رو زنده میکنه.
دست بردار.
- /بریالین شازده:/ هی... شازده... شازده...

/اسکناس را جلوی بینی شازده میگیرد/بیا...
بگیرش... مال تو... به به... چه بؤئی...
اوووم... آدمونشه میکنه... نیگا... باورت
نمیشه؟ باشه — میدارم کف دست... بفرما،
اینم یه بیستی پشت آبی واسه سوروسات امشب
شازده جان ما...

/پول را کف دست شازده میگذارد، انتظار... شازده را
عکس العملی نیست — انتظار... شازده همچنان بی حرکت و
میرزا نامید: ...نخیر... بی فایده س... چیکار
کنیم؟

یه کم آب به صورتش بزن.
میچاد.

به درگ اسفل.

/ذوق زده از حرکت آرام شازده/ ا... نمی خواهد...
تکون میخوره. آره... داره چشماشو باز میکنه.

هوش او مد؟
چه هوشی!

/شازده آرام بر میخیزد — میرزا به طعنه:/
حقا که ختمی شازده... /به دیگران/ نگفتم؟!...
/به شازده/ تو اگه خوندی ما از بر کردیم... نگی
یار و حالیش نیست.

/آرام/ خُب... سرخونه اول... بگو بیینم منظور
حرفت چی بود؟

قدیر:

داش آقا:

قدیر:

میرزا:

عمو:

میرزا:

قدیر:

با جفت گوشای خودم شنیدم.	شازده:
چی رو؟	قدیر:
جريان اون ساک رو.	شازده:
ساک؟!	قدیر:
ساک تو پستو.	شازده:
تو پستو؟!	قدیر:
میخواست که تو نفهمی.	شازده:
چی چی رو من نفهمم؟!	قدیر:
پنهون کردن اون ساک رو دیگه.	شازده:
کی؟ کجا؟! کدوم ساک؟! تو از کجا خبر شدی؟! دلب واکن لعنتی.	قدیر:
من اینجا بودم، گرم چرت زدن... که او مدد ساک رو داد بهش...	شازده:
که اینظور!!	قدیر:
گمونم جنس قاچاق باشه.	شازده:
قاچاق؟! حرفه میزني...	میرزا:
همین حالا معلوم میشه... وای به حال و روزت اگه دروغ بگی.	قدیر:
/وسريع به پستوميرود/	میرزا:
ساده‌ی‌ها... خالی می‌بینده، تو این ناکس رو نشناختی؟	میرزا:
/شازده بیست تومانی کف دستش را در مشت می‌فشارد و دریک لحظه و با حرکتی سریع و دور از انتظار پالتویش را به خورشید سپارید.../	

فایده و میگریزد /

میرزا: / غافلگیر شده گامی به پس و پیش / ا... و اسا ببینم
کجا؟ ... شازده ... قدیر ... مش قدیر آهای ...
شازده در رفت ... آهای واسابینم ... بیست تومن
منو کجا میبری ... آی دزد ... / بیرون میپرد /
بگیرش دزد ... دزد ... / سکوت، نفیر باد، میرزا باز
میگردد / وبغض بی حد او در از دست دادن بیست تومانی
پشت آبی: / ... تف به اون روت بیاد آمیرزا، دیدی
سرت رو کلاه گذاشت؟ !!

قدیر:

میرزا: فلنگ رو بست و زد به چاک جون تو.

قدیر: ساک رو میگم ... مال توه؟

میرزا: دلت خوش؟ ... چه ساکی؟ !

عمو: شاید مال صفره.

قدیر: نه، زیر کاسه یه نیم کاسه س ... سنگینه، چی
میتونه توش باشه؟

داش آقا: خوب بازش کن.

/ میرزا مشتاق سیگاری آتش میزند — مشدی ساک را روی میز
گذاشته و محتاط آنرا باز میکنند. /

قدیر:

يا پنج تن آل عبا!!!

/ ساک پر از اعلامیه است — مشدی برگی از آنرا برداشته و

ترسیده میخواند: /

عمو: چیه مش قدیر؟

قدیر:	یه ساک پر از اعلامیه!
عمو:	اعلامیه؟!!
قدیر:	شازده بیراه نمیگفت... از وجود ساک خبر داشت.
داش آقا:	نباید میداشتی فرار کنه.
میرزا:	فعلاً که رفت خودشوبسازه.
عمو:	کار کیه؟
داش آقا:	گمونم منظورش صفر بود.
قدیر:	نه داش آقا... کار خودشه... رد خور نداره، میشناسمش.
عمو:	میشناسیش؟
قدیر:	آره عمو... به دلم برات شده بود... همون سرشب که دیدمش...
عمو:	کی؟!
قدیر:	بعداً میفهمی، /ساک را برمیدارد به قصد رفتن/ کاری بکنم کارستون.
داش آقا:	کجا مش قدیر؟
قدیر:	قشقرقی پا کنم که تو کتابا بنویسن.
عمو:	آخه بگومال کیه؟
قدیر:	/در چهار چوب در رودی/ مال اون پسره س.
میرزا:	کی؟
عمو:	غريبه س؟
قدیر:	شاگرد مصیب.

داش آقا:	آق مصیب؟!
قدیر:	تازگی پیشش کار میکنه.
عمو:	حالا تو دوام بیار، دست کم صفر بیاد بعد...
داش آقا:	آره دائمی، عجله نکن.
عمو:	همینطوری که نمیشه به کسی ظنین شد.
قدیر:	/مانده/ منوبگو خیال میکردم طرف خراباتیه، مار و باش، مگه دستم به صفر نرسه... پوستی از کله اش بکنم.
داش آقا:	تقصیر صفر چیه؟ چه میدونسته بنده خدا.
قدیر:	صدبار به گوشش خوندم چیزی از کسی قبول نکن، حتی اگه نور چشمتش باشه... مثلاً گوش گرفته... میگن در خونه آدم کر هر چه میخوای در بزن... زبونم مودرآورد، حرفوبه آدم یه بار میزین بذار بیاد، یه اردنگی، خرجش و میندازمش بیرون... به اینجام رسید /خود زنی میکند/ خونم جوش گرفته... طاقتم طاق... آهای... داد... آی هوار... جون به لب شدم... به دادم بر سین... ایهالناس...
میرزا:	د... چیه حالا... چته... آروم باش... ول کن... ا... بسه قدیر... زده به سرت؟ خود تو کنترل کن مشدی. بچه شدی؟... بسه دیگه.
عمو:	
داش آقا:	
میرزا:	

قباحت داره قدیر... از توبعیده.	عمو:
حالا من نه، شما جای من... چه میکنی؟ هیچی دائمی... آروم باش. خون خودتو کثیف نکن.	قدیر: میرزا: داش آقا:
بابا بنده خدا علم غیب که نداشت، چه میدونسته توش چیه؟ اعتماد کرده، گرفه.	عمو:
د همین، حرف همینه... نباس میگرفت — نباس... حالا بگی نگفتم یه چیزی، شوخی که نیست... الان همین ساک... آه... عینه هویه بمبه... بمب میفهمی؟ /ترسیده، سریع ساک رازبر تخت پنهان میکند — لحظاتی چند همه در سکوت و دلهره — تا از پس صدای زنگ دوچرخه صفر وارد میشود:/	قدیر:
سام علیک /سکوت، اضطراب صحنه و آدمها، همه برآق به صفرو:/	صفر:
سلام و زهرمار... چه وقت او مدنه؟ پنچر کردم... زیر بازار چه.	قدیر: صفر:
شد جائی بفرستمت، توبه کارم نکنی؟ علاف پنجری شدم.	قدیر: صفر:
ساک تو پستواز کیه؟ ساک؟	قدیر: صفر:
ساک... ساک تو پستو /سکوت صفر/ برو بیارش.	قدیر:
/ صفر به پستور فته لحظه ای بعد برمیگردد/ إ... نیست... نـ... ندیدم... /قدیر ساک را از زیر	صفر:

تخت بیرون میکشد/ا... این، اینو میگین؟ ... خ...	
خوب مال... مال خودمه.	
مال خودته؟!!... توش چیه؟	قدیر:
توش... توش؟!... خوب... چیزه دیگه...	صفرن:
چیه؟... زبون بند شدی، هان؟	قدیر:
آخه...	صفرن:
بازش کن... نشنفتی؟... گفتم بازش کن.	قدیر:
/صفربه اکراه وناچار ساک را باز کرده از مشاهده محتویاتش یکه میخورد/ خوب؟ اینا چیه؟... /اعلامیه در آورده به صفرمیدهد/ بخونش ببینم... کری؟ گفتم بخون... بلندتر... نمی شنقم.	
ای... ای... ملت... ملت شریف ایران...	صفرن:
رژیم... رژیم خائن شا... شاه!!	
/ترسیده/ خفه شو... آهسته... هیس، مال کیه؟	قدیر:
/روی میز میکوبد/ گفتم — این — ساک — مال — کیه؟	
/عقب می نشیند/ مال... مال چیزه... مال خودم.	صفرن:
مال خودت؟!	قدیر:
آره اوستا، مال خود خودم.	صفرن:
/ناباور و هبومی/ دروغ میگی لعنتی...	قدیر:
/صفر روی پله ها میگریزد، میرزا و داش آقا قهوه چی را میگیرند:/... گفتم مال کیه؟	
خیلی خوب، خودش میگه... امون بده.	میرزا:

قدیر:	نگفته اگه یکی بوبیره، لاپورت بده...
داش آقا:	با جوونیت بازی نکن، راست میگه.
میرزا:	حالا هم به صلاحته، بگو مال کیه.
داش آقا:	بگو خودتو خلاص کن.
قدیر:	لح میکنی؟!
ذوالقدر:	/میرسد/سلام، می بخشین اگه باز...
	/با مشاهده ساک واضطراب حاکم بر فضای قهوه خانه،
	میماند:/
قدیر:	به به... حلال زاده... هه... جناب
	ذوالقدرخان.
صفر:	/فرو پاشیده/
ذوالقدر:	/متاسف/ دست شما درد نکنه.
صفر:	/متاثر/ مادرمو کفن کردهم اگه... به... به امام
	حسین اگه من حرفی زده باشم...
قدیر:	اینهمه جا، عمد آوردی تودکون من؟ جای دیگه
	نبد؟ هان؟! چرا نبردی تودکون اوستات؟...
	هوم؟... زرنگی؟ آره؟
ذوالقدر:	صحبت زرنگی نیست مش قدیر، قسم میخورم،
	چیزیکه هست آق مصیب ظنین بود... ترسیدم یه
	وقت لوبره، تا رفت نماز فوراً ساک رو برداشتم و
	زدم بیرون، او مدم اینجا.
قدیر:	بیچاره مصیب، پس نمیدونه چه مارخوش خط و
	حالی به آستین پرورونده.

قدیر: ذوالقدر:
قدیر: ذوالقدر:

— خب، خودت بگو، انتظار داری چیکار کنم؟
نمیدونم.

بفرستمت جائی که عرب نی میندازه؟
اگه اینه پس بذار منم یه چیزی بهت بگم،
نمیتونی هوارکنی، جاربزنی منولوبدی، ولی
جلوی مردمو که نمیتونی سد کنی مردمی که از
فرط ظلم به ستوه اومدن، عاصی شده‌ن و
نعره زنان و فریادکشان مرگ برشا و مرده باد ظلم
میگن. نه تو که هیچ سدی هم جلودارشون
نیست، به راهشون ادامه میدن این راه ماست.
ساک را برداشته عزم رفتن می‌کند/ خب، من رفتم...
خود دانی، اگه دلت میخواد فریاد بزن... عربده
بکش مشدی /دم در/ ولی بدون مشدی جان، تو...
خودتو هم مث همه... مث مردم... ظلمی که به
اونا رفته به تو هم رفته، حق گرفتنيه اوّا.

رحمت به شیر مادرت، حظ کردم پسرم، دلمو
صفا دادی و چشمموروشنی. برو جوون دست
خدا به همرات.

مانده و مبهوت/ ذوالقدر... / ذوالقدر در چهار چوب در
میماند— و سکوتی سنگین چیره، باد به غوغای مشدی متکلم به
کلامی پر مهر: ... مواظب... مواظب خودت باش
پسر... / که ادامه کلامش را بعض نهان در گلگاهش امان
نمی دهد /

ذوالقدر:	ممنون... ممنون پدر... خدا حافظ.
قدیر:	/قدیر در سکوت /
میرزا:	چه جوون پر شهامتی.
داش آقا:	آره، چه جرئتی!
صفر:	گفته بودم، پسر درستیه.
میرزا:	خود تم درستی آق صفر.
عمو:	خاک این دیار شتک زده خون مردانیه سفره خالی و بخشندۀ دست. دستائی مثل درخت، درختائی سخاوتمند!
داش آقا:	/سکوت و در خلا لش داش آقا برخاسته...
داش آقا:	برم بالا سری به غلامم بنزم، پاک از خاطرم رفت.
میرزا:	نهاش ندار
داش آقا:	با اجازه همگی. /بالا میرود/
میرزا:	آره، برو داشی، منم دیگه پاشم، /به قصد رفتن/ توچی عمو؟ خواب به چشمات نیومد؟
عمو:	وقت واسه خوابیدن زیاده.
میرزا:	منکه سفری ام، یه چرت بنزم بدنبیست، کله صبح باید راه بیفتم.
داش آقا:	/دهن دره اش تمام نشده داش آقا روی پله ها هویدا میشود/ دیدی چه خاکی به سرم شد؟... /شکسته/ کرم

شکست دائمی.	
چی شده مگه؟!	عمو:
طوری شده؟!	میرزا:
غلامم.	داش آقا:
حالش بد؟	قدیر:
مرده... انگاری هزار سال... / روی پله ها میلغزد/ مرده؟! / گریستان آرام داشی و نفیر تند بادرهم/ انا اللہ و انا الیه راجعون. / همه مبهوت، مغموم، مانده/ غم آخرت داشی.	دعا آقا:
دست خداس، مرگ و زندگی دست خداس.	عمو:
راحت شد.	میرزا:
اوئی که بی زواله، فقط خداس.	عمو:
از دست این زندگی پر نکبت راحت شد، والا بخدا راحت شد. آخر این شد زندگی؟	قدیر:
/ با خود/ زندگی سگ / مکث/ بهتر از ماست. بهتر از زندگی ما آدمای تنها. / صدای پای دونده ای که نزدیک می شود و متعاقب آن ورود شتاب آلوذ ذوالقدر/ آقا... آقا مش قدیر.	میرزا:
چیه؟... چته؟... چی شده؟!	ذوالقدر:
وقت تنگه.	قدیر:
اتفاقی افتاده؟	ذوالقدر:
میترسم بیفته دستشون.	قدیر:
دست کیا؟	ذوالقدر:

اونا... دست اونا.	ذوالقدر:
چطور؟ چی شده مگه؟!	قدیر:
داشتم میرفتم که جلو مو گرفتن، ایستم دادن. مجبور شدم فرار کنم.	ذوالقدر:
فرار کنی؟! پس چرا اینجا وایسادی؟ بپر بالا، برو تو بالاخونه، دیالله.	قدیر:
نه، نمیشه، اینجا نمیشه مخفی شد، گیرمیفتم فقط اومدم ساک رو...	ذوالقدر:
/اجازه نمیدهد ادامه دهد/ بدesh من... / صفر پریده ساک را میگیرد/ بدesh من.	صفر:
بپر صفر... یالا... ببر اون بالا... / صفر ساک را گرفته بسرعت بالا میرود/ یه جا بذار دم دید نباشه.	قدیر:
چشم اوستا.	صفر:
دل نگرون ساک نباش.	قدیر:
خداحافظ.	ذوالقدر:
کجا؟! باید برم. نمیذارم.	قدیر:
اینجا بمونم خطر داره.	ذوالقدر:
هر جوری شده یه جائی مخفی ات میکنم.	قدیر:
نه مش قدیر.	ذوالقدر:
اینجا بمون.	عمو:
اگه بری...	میرزا:

ذوالقدر:	اگه برم نجاتم حتمیه، خدا حافظ. / به سرعت خارج می شود. /
قدیر:	ذوالقدر.
صفر:	نرو.
میرزا:	بمون. / ذوالقدر رفته است. قدیر در پی اش. صدای مأموران... /
صدای:	ایست... ایست... / صدای دیگر/ اونا هاش...
صفر:	ایست... ایست... / متعاقب آن صدای چند شلیک... / کشن... کشن.
قدیر:	/ ناباور/ بی شرف... کشن! / همه مضطرب و عصبی / می بینی... یه خون دیگه!
عمو:	... آره/ ... با خود/ حق با تو بود... حق گرفتنيه... آره... حق گرفتنيه... / ناگهان از جا
قدیر:	می جهد/ صفرم... اوستا...
صفر:	... ساک... امونتو... باید رسوند.
قدیر:	/ چالاک/ چشم اوستا... همین حالا. / با شتاب به بالا خانه می رود/
صفر:	/ بالا پوشی به بر می کند/ ... دیگه جای موندن نیست. باید رفت. نمیشه نشست و خون دل خورد... من رفتم.
عمو:	کجا؟
قدیر:	جنائزه پسرم رو زمین مونده... ذوالقدر.

عمو:	بذار منم بیام.
میرزا:	آره / عمورا در برخاستن یاری می دهد / در برخاستن / یا حسین .
عمو:	یا مظلوم .
قدیر:	یا حسین . / میرزا با او هم صدا می شود / یا مظلوم .
عمو:	یا حسین / قدری عمو و میرزا ، یا مظلوم ، یا حسین گویان خارج
قدیر:	می شوند . صدای آنها که به آرامی دور می شوند بگوش می رسد سفر با عجله از بالاخانه خارج می شود . ساک را با پارچه ای پوشانده است . از پله ها پائین می آید . متوجه عدم حضور دیگران شده است . در نیمه راه می ماند . برمی گردد . نگاهی به بالا خانه و سپس تلاقی نگاه او با نگاه داش آقا ... /
صفر:	رفتن ؟ !
داش آقا:	/ متفکر بلند می شود ، با پای گچی در دست . خشمگین از کنار صفر گذشته ، از پله ها پائین می آید . می ایستد . صفر پائین می آید . بسرعت از کنار داش آقا گذشته به تعقیب صداها قصد خروج دارد که ، ناگهان به صدائی توجهش به سمت داش آقا جلب می شود . داش آقا پای گچی غلام را برزین کوبیده است . صفر به عجله و داش آقا در پی اش به قصد خروج ، فیکس می شوند . صدای جماعت هم چنان از بیرون به گوش میرسد .

پرده

گزارش يك واقعه:

هحرهانه

نوشته: نصرالله قادری

صفحه :

در نور موضعی مرکز صفحه، صندلی گردان ریاستی بچشم میخورد. در سمت راست مردی با لباس تیره یکدست، مچاله شده و در وضعیتی که حاکی از تحمل رنجی طاقت فرساست، حضور دارد که نور متحرکی تا انتها او را همراهی میکند.

همزمان با کم شدن صدای موسیقی دلهز آوری که از آغاز ادامه داشته، مرد سر برداشته و با نگرانی اطراف را میکاود. پس از لحظاتی که گویا مورد خطاب قرار گرفته باشد خود را جمع و جور کرده پس از برداشتن پوشه‌ای فرضی، برای دادن گزارش به مافق فرضی و با حرکتی شتاب زده به سمت صندلی ریاست می‌رود، ناگهان پوشه فرضی از دستش رها شده و اوراق آن در اطراف پراکنده میشوند.

مرد :

/در حال جمع آوری اوراق فرضی و خطاب به مافق/ بله
قربان؟!... چی؟... بله؟... گزارش!...
آه بله... .

/اوراق فرضی را جمع کرده برمی خیزد/
راستش قربان... راستش هیجان کار آنقدر زیاد
بود... /مفتخر/ آنقدر لذت بردیم که مزه اش هنوز
زیر دندونمه !!

/مخاطب/

... بله؟... بله؟!... سربهوا شدیم؟... نه،
نه، اینطور نیست قربان... اصلاً اینطور
نیست... بله؟... گزارش؟... چشم... چشم

قربان.

/خود را برای دادن گزارش آماده می‌کند/
راستش دکتر مندم از کجا بگم... از کجا
شروع کنم؛ از بُوی گوشت سوخته... از جیغ و
فریادهاشون... از التماسها و ناله‌ها یا از پنجه به
دیوار کشیدنها!؟ از چی؟

/مخاطب/
از همه چی؟ حتماً... حتماً قربان.

/واقعه بازسازی می‌شود/
اولش همه کارکنان رو جمع کردیم تویه اطاق.
هاج و واج مونده بودن! بهشون گفتیم: /با
تحکم/ «موقعیت اضطراریه»؛ اونوقت درهارو
روشون قفل کردیم... و بعد تمام راههای
ورودی و خروجی رو از پشت قرص و محکم
بستیم.

/جوانب فضای ذهنی واقعه را نظاره می‌کند/
کارهای مقدماتی تمام شده بود... اطراف هم
طبق برنامه کاملاً درمحاضره بود؛ تا...
اونوقت بنزینهار و خالی کردیم کف سالن
انتظار؛ پاشیدیم به درو دیوار... چند تا گالن هم
از پشت درها، هدیه سالن نمایش شد. /همه
گنگ/

اوج فیلم بود که بوی بنزین پیچید تو فضای

سالن... انگار بعضی‌ها صدای پای مرگ رو
شنیده بودن! شاید بلند شدن که بیان بیرون و
بینن... چه خبره! ولی هی... هی... درها
همه دیوار شده بود! هول و لاهمه رو ورداشته
بود... شروع کردن با مشت درهارو کوییدن...
/می‌کوبد/ نعره می‌زدن... /نعره میزند/ عین مرغ
سرکنده خودشونوبه هردری می‌زدن... /صدای
فریاد توام با ضجه/

بهروز «وثوقی» بود که تونقش معتاد، در عالم
خماری می‌گفت: «آخه نوکرتم، باوفا»!
/می‌خندد/ نمی‌دونی دکتر... نمی‌دونی چه
عالی بود... چه سروصدایی راه انداخته بودن!
نمی‌دونی... /درخود/ خیلی دلم می‌خواهد این
طرح رو توقم پیاده کنیم... مایه‌ش فقط چند تا
۲۰ تایی بنزینه! بعد فیضیه دود می‌شده و میره
هوا... او نوقته که تماشایه... /می‌خندد/ مجسم
کن... یه مشت طلبه فلسفه باف، عینه‌هو
پرنده‌هایی که تودام افتاده باشن هی بال و پر
میزند... هی میدون و بال بال میزند... هی
میدون و التماس واستغاثه می‌کنن... /می‌ماند/
اما کجا؟... تویه چهار دیواری که هیچ راه
گریزی نداره.... /تجسم می‌کند/ هی میدون و بال
میزند و گُرمیگیرن... بعد جزغاله می‌شن و

خلاص!... / درحال خلسله... پس از لحظاتی گویا
مخاطب واقع شده، بخود می آید/
بله؟... از شرایین بلواچی‌ها که راحت شیم،
همه این آشوبها مثل حباب روی آب می ترکه و
نیست می شه قربان... / مخاطب/
بله؟... من!؟... من دور گرفتم؟... آخه
می دونیں قربان هرکس دیگه‌ای هم جای من
بود... / می ماند/
بله؟... خب الیته که مقامات بالا باید دستورشو
صادر کشن، ولی... / محافظه کارانه/بله؟... بله،
بله... الیته... .
بله قربان... / عصی، در خود/ تنها راهش همینه...
/ با انزجار/ اینوار و باید کشت... باید خاکستر کرد
و خاکشونو به باد داد...
/ بخود آمده/ می دونید قربان، اگه این تاکتیک رو
تو چند مسجد و حسینیه پیاده کنیم...
/ با نفرت، در خود/ این حرromیهای خرابکار متوجه
اوپساع می شن و می فهمن که این توبمیری از
اون توبمیریها نیست... مگه نه اینکه خودشون
سینماها و بانکها را آتیش میزنن؟ خب چند تا
مسجد و حسینیه هم روش.
/ مخاطب/
بله... بله... روده درازی!؟... اصل مطلب؟

چشم... چشم قربان. /گزارش/
اولش درهار و بستیم... بعد بنزینها رو پاشیدیم
رو در و دیوارها... نرده ها، پرده ها... همه و
همه جا...
صبر کردیم تا بنزین رو به خودشون بکشن؛
همچی که بنزینها حسابی بخوردشون رفت، کار
ما هم تقریباً تمام شده بود... اونوقت راحت
کبریتها رو کشیدیم...
/هیجان زده/ یه دفعه آتیش مثل فششه راه افتاد و
همه سینمار و تو خودش گرفت...
لامروت چه سرعتی داشت!! تویه چشم بهم زدن
همچی یه کوره درست و حسابی به پاشد که نگو
و نپرس... شعله های سرخ و سوزان آتیش دهنشو
واز کرده بود و عین یه دیوت سوره می کشید و همه
چیز را می بلعید...
/صدای همه مردم، آتش سوزی/
اونا به دست و پا افتاده بودن و دنبال راه گریزی
می گشتن... شروع کردن با مشت درهارو
کوییدن... /می کوید/
هوار می کشیدن؛ جیغ میزدن؛ نعره میزدن... /نعره
می کشد/ های... های... زنها شیون می کردن...
ضجه میزدن... صدای بچه ها تو نعره بزرگتران گم
شده بود... /وحشیانه می خندد/

ولی با وفا... نوکرتم... مگه ما گوشمن بدھکار
بود... کروکور... /مکث/
بعد انگاری مثل برگ خزون پخش زمین شدن!
زن و مرد و بچه و پیر و جوون...
حالا دیگه همه داس مرگور و ساقه وجودشون
حس می کردن...
ماها داشتیم راحت سیگار می کشیدیم... /عصی
سیگار می کشد، بالذی ساختگی / آخ که چه منظره زیبا
و دلپذیری بود! یک صحنه مهیج و دیدنی...
/ناگهان با وحشت/ مردم!... مردم!
/پناه میگیرد/ ریختن که کمک کنن... /دستور
می دهد/ مامورا... مامورا... جلوشونو بگیرید...
/از پناه درآمده با فریاد خطاب به مردم/:
راه رو باز کنین... مامورین آتش نشانی الان
میرسن...
/در نقش مردم/
آهای... آهای مردم... خرابکارها! خرابکارها!
آتش زدن... کشتن... سوزندن... زن و بچه
مردم...
آخه چی از جون ما میخواین؟... اجنبي ها...
اجنبي ها... وطن فروشها!! /همه مردم/
/بخود آمده/ نمی دونيد قربان چه لحظه هاي ناب و
پرالتهابي بود! /با تمسخر/ آخ که الهی بمیرم

براشون...

/باکیمه/ آهای منبریها، انقلابی‌ها... کتاب
خونها، روشنفکرها... اجنبی‌ها؛ کجا بودین که
بیایین نجاتشون بدین!

/دیوانه وار میخندد. بناگاه، مخاطب/

بله؟... نه... نخیر... طبق برنامه... درست
موقعی که از سینما چیزی جزتی از آهن و
خاکستر نمونده بود، ماشینهای آتش نشانی
رسیدن... /مخاطب/ بله... بله قربان...
طبق دستور؛ بدون آب... همه چیز سوخت...
بله همه... چه جورم... /در خود/
وقتی پیش خودم فضای داخل سالن رومجسم
می‌کردم، میدیدم که چه غوغاییه!...
درست مثل اینکه یه گندمزار رو به آتیش کشیده
باشن... خوشه‌های درشت و پربار گندم مثل
دانه‌های اسپند می‌سوختن و به هوا می‌پریدن!
می‌ترکیدن و خاکستر می‌شدن...
اون بیچاره‌ها...

هوا لحظه به لحظه کمتر می‌شد... گرما و آتیش
بیداد می‌کرد... نفس تو سینه‌ها تنگ شده
بود...

دیگه هیشکی نمی‌تونست به هیشکی کمک
کنه... حتی مادرابه بچه‌هاشون!

کم کم خسته شدن... نعره‌ها و فریادها به
خواهش والتماس تبدیل شد...
دبال یه روزنه امید، یه راه نفس؛ یه... /می‌ماند/
اما از هیچکس کاری ساخته نبود. حتی...
چه عذابی داره اون لحظات آخر؛ خفگی و دست
و پا زدن... وقتی که لحظه به لحظه هوا کمتر
می‌شه... بوی گوشت و موی سوخته همه جا را پر
میکنه...
هیشکی هم نمی‌تونه نجات بده... /گوئی خودش
دچار وضعیت تشریحی می‌شود/
اونوقت هی نفس میزندی... نفس میزندی...
نفست به شماره می‌افته... کم کم رنگت کبود
می‌شه... سیاه می‌شه... چشمات تار
می‌شه... هیچ‌جارونمی‌بینی! فقط سیاهی
محض... سیاهی محض... آخرین فشار رو
می‌آری تا چشمهات رو باز کنی...
هیچی نیست، جز سیاهی...
خسته، تنها، بیکس...
/مکث/
بیهوده تو هوا دبال مفری چنگ میزندی... اما
هیچی نیست جز بوی گوشت و موی سوخته...
نفست به شماره افتاده!
چشمهات از حدقه بیرون میزند... چشمهام!!

زبون از دهنت بیرون میزنه...
گلوت میسوزه... گلوم می سوزه...
انگاری یه پنجه پرقدرت گلوتو فشار میده...
گلومو فشار میده!
دهنت باز می کنسی و... ها... ها... هاوی
نیست...

میخوای زمینو چنگ بزنی و چاک بدی، اما
قدرتی نیست... نا نداری...

بعدش فالهای هم نیست!

مرگ داره می بلهه...

شعله‌ها دارن دهنشوونو می‌بندن؛ من زیردندونا شون

خرد می شم... له می شم...

پودر می شم ...

تموم می شن...

شیخ مششم

میمیرن...

三

تہذیب المحتشم

۱۰۷

شاندیل

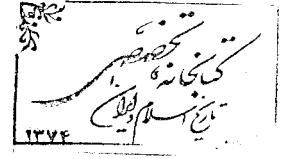
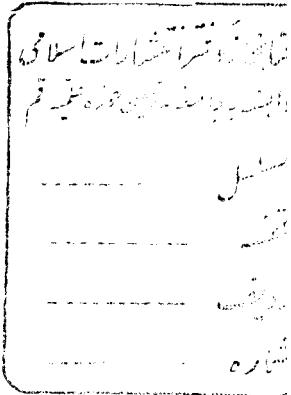
١٣

۱۷

10

۵۰۰

.....ج.....ہ

/درنهایت ضعف، مشابه ابتدای نمایش در خود مچاله میشود/

والسلام

